

GLASOVA Panorama

KRANJ, 9. marca 1963

ŠTEVILKA 10

Vojska in javno mnenje v Izraelu so za televizijo, poslanci pa se upirajo

DEŽELA BREZ TELEVIZIJE

Izrael je menda edina država na svetu, ki je gospodarsko kolkortoliko razvita, in nima televizije. Izraelska vlada ne kaže, da bi kmalu spremenila svoje odklonilno stališče do televizije. Televizije ne zavračajo zaradi materialnih izdatkov, temveč zaradi moralističnih in verskih predsodkov. Kljub nerazumevanju vlade in poslancev pa se vedno bolj slišijo glasovi v prid televizije. Vodilne osebnosti izraelske vojske so javno povedale, da se ne bodo mogle več zoperstavljati propagandnim oddajam arabskega sveta. Pod pritiskom javnega mnenja je vlada ustanovila poseben dvanajstčlanski odbor, kjer je bilo šest članov za televizijo, šest pa proti.

Ko je lansko leto neki pariški Žid ponudil vladi, da zgradi televizijski studio za vzgojne in šolske televizijske sporede, so se televiziji pridružili tudi nekateri ministri.

Najvišje versko telo v Izraelu pa je istočasno izdalo sporočilo, ki pravi: »Televizija bo povzročila negativne posledice v vzgojnem in moralnem pogledu. Prosimo vlado, da se upre načrtom, ki skušajo televiziji odpreti vrata na stežaj.«

Prepir o televiziji je s tem dobil še večji obseg.

Srečanja z ljudmi • Srečanja z ljudmi • Srečan

Ljudje sedanost običajno vzporejajo s preteklostjo in si tako večkrat priključijo v spomin cesarje, kralje in plemiče. Če se na lepem pojavi v ozki Zgornjesavski dolini še mlad fant z neverjetno lepimi očmi in nenavadnim tujim imenom, potem naše radovednosti ne moremo več brzdati. Zakaj **KARIM AGA KHAN**, sin znanega pakistanskega bogataša, je za dvajset milijonov mohamedancev najvišji cerkveni poglavar, in »božji naslednik« na Zemlji. Častijo ga kot božanstvo.

Smučar od nog do glave

V motelu v Kranjski gori so nam povedali, da je ta premožen pakistanski svetnik zelo preprost in ugleden človek. Vsak dan po smučanju je popoldne popil skodelico čaja in se kmalu nato umaknil v svojo sobo. Po kratkem čakanju in posredovanju avstrijskega smučarskega trenerja smo bili v razgovoru z Aga Khanom, ki se je po Kranjski gori sprehajal brez telesne straže.

● Vaš nastop so najavili že na Pohorju. Kaj vas je zadržalo, da niste prišli pravočasno v Jugoslavijo?

— Na poti v Jugoslavijo je prišlo do okvare na avtomobilu in to je povzročilo zamudo.

● Kje sedaj živite?

— Trenutno se s svojim smučarskim učiteljem združujem na smučiščih v Zahodni Nemčiji.

● Kdaj ste začeli nastopati?

— Na mednarodnih prireditvah sem začel nastopati pred dvema letoma.

● Kakšni se vam zdijo naši kraji in ljudje?

— V Jugoslaviji sem sedaj prvič. Zelo lepo je v Kranjski gori, z ljudmi pa še nisem prišel veliko v stik.

ZDRAVKO TOMAŽEJ

Kurdi

Osem milijonski narod Kurdov je v zadnjem času v ospredju zanimanja na Bližnjem vzhodu. Po strmoglavljenju Kasemove vlade v Bagdadu, je novi režim v Iraku priznal Kurdom pravico do avtonomije. Pred dnevi je iz Bagdada odletel v kurdijske planine na sever novi predsednik Iraka general Aref, da bi s kurdijskimi voditelji našel osnovo za politični sporazum.

Kurdi so narod, ki živi v Turčiji, Iranu, Siriji in Iraku. Največ jih živi v Iraku, skoraj poldrugi milijon. Od 1. 1960 so se Kurdi z orožjem uprli Kasemovi vladi. Njihov voditelj Mustafa al Barasani je organiziral partizansko vojsko, ki se je z uspehom upirala iraški vojski.

Kurdi so imeli samostojnost že v času Babilona.

V nekaj dneh je v dolini Visočice nastalo jezero

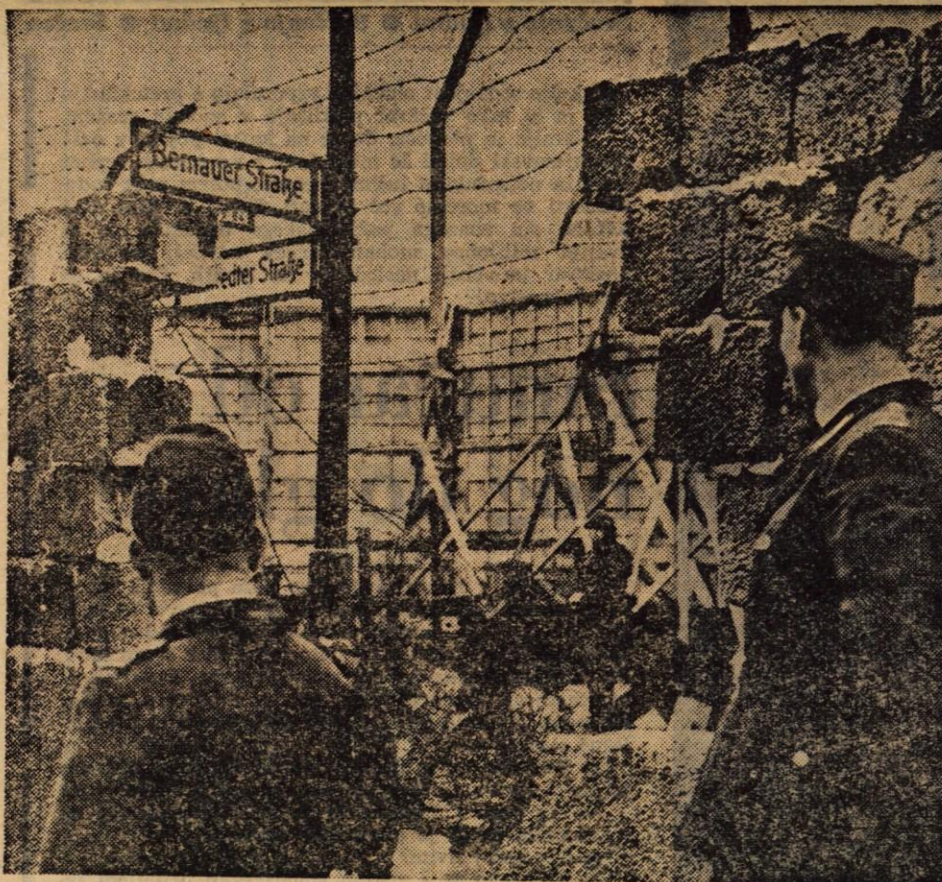
Vas pod jezerom

Zemeljski plaz zaprl dolino reke Visočice, ki sedaj poplavlja vas - Jezero je že dolgo 5 kilometrov

Zaradi zemeljskega udara, ki ga je sprožila odjuga po letošnji mrzli zimi, je zasulo strugo reke Visočice. Voda se je začela zbirati za umetno napravljenim jezerom. Vas Zavoj v okolici Pirota, ki je od zemeljskega udara oddaljena le nekaj sto metrov, je voda že poplavlila. Jez, ki zapira odtok vode je sedaj visok 36 metrov. Globina novega jezera je že dosegla 25 metrov. Jezero pa še vedno narašča. Naraščanje sicer ni tako hitro, ker je jezero dolgo že pet kilometrov in se voda bolj počasi dviga. Prav tako se še nadalje udara zemlja in je jez že dolg okoli 500 metrov.

Ker je zemljišče zelo nestabilno se bojijo da bi voda, ki je je v jezeru že okoli 6 milijonov kubičnih metrov, prebila jez. V tem primeru bi bila v hudi nevarnosti naselja, ki ležijo nižje od umetnega zemeljskega jez. Iz teh vasi so ljudi začeli že izseljevati. Vrata na hišah so zazidali, da bi tako preprečili vdor vode v notranjost hiš!

Iz prizadetih krajev poročajo, da so predvčerajšnjimi začeli kopati novo strugo reke Visočice, da bi preusmerili vodo po novi strugi in preprečili nabiranje vode v jezeru. Zaradi kamenitih tal pa so dela zelo težka.

Vodja britanskih laburistov Harold Wilson je pred kratkim izjavil, da bo njegova stranka med prvimi problemi uredila berlinsko vprašanje, če pride na oblast. Predsednik »v sencu« sodi, da je Berlin največji sod smodnika na svetu

Skriti slikar

Soproga francoskega predsednika de Gaulle je poklonila svojemu možu portret, ki ga je skrivaj delal neki pariški slikar skoraj leto dni. Ker general de Gaulle ne mara, da bi ga slikarji slikali, je njegova žena skrivaj vtihotapila nekega pariškega slikarja v Elizejsko palačo, da je lahko neopazno narisal potrebne skice.

Brezplačna večerja

Delegacija afriške države Ugande v OZN je v nekem ameriškem mestu priredila brezplačno večerjo, na kateri so goste postregli s šunko vodnega konja, ki so jo skuhal v rižu in ananasu. Namen večerje je bil, da bi se Američani spoznali s to delikateso in povečali uvoz konjskega mesa iz Ugande. Gostje so na večerji hvalili okusno šunko, vendar naročil ni od nikoder.

Obsodba nemškega pravosodja

Znani protinacistični borec iz Würzburga v Zahodni Nemčiji Elmar Herterich je izjavil, da se bo izselil na Švedsko, ker je zgubil zaupanje v nemško pravosodje. Sodišče v Würzburgu je Hertericha obsodilo, ker je »postopal v nasprotju z javnim mnenjem«. Herterich je psiholog, ki je začel sodni postopek proti nekaterim nacističnim sodnikom v Würzburgu. Psiholog pa je bil sredi februarja obsojen na štiri mesece pogojne zaporne kazni, ker je s postopkom užalil nekega advokata. Herterich je izjavil, da je obsodba delo nacistov in meni, da so ga obsodili, da bi s tem žalili njegovo ime.

Politična vrenja v Peruju

Borba okoli državnega korita

Generali so drug drugemu v napoto

Glavno mesto Peruja Lima pozna dve vrsti zaskrbljenosti, ki je do malega prišla že v ljudsko zavest. Vsako leto se z vrhov Cordillerov odtrga kakšen plaz, ki zasuje predmestne četrti tega poldrugi milijon velikega mesta. Druga vrsta zaskrbljenosti nima več naravnih obeležij. Izhaja iz zaskrbljenih političnih razmer v državi. Od leta 1933, ko so sprejeli sedanjo ustavo, so bile z državno listino priznane svoboščine večkrat kršene kot upoštewane. Več let zaporedoma se na vodilnih mestih v državni upravi drži diktatura. Od lanskega leta, ko je štiričlanska vojna junta odstranila osebno vladavino Manuela Prada, ni minilo več kot osem mesecev, ko je vodilni član vojne junte general Godoya sam nameraval postaviti osebno oblast in izrinuti ostale člane junte od državnega »korita«.

General v hišnem priporu

Mirna zamenjava in hitro strmoglavljenje generala Godoya z vodilnega položaja vojne junte ni nič izrednega za politične razmere v Peruju. Poznavavci razmer sodijo, da je za Peru osebna vladavina edina mogoča oblika vladanja. Redkokoli so notranja protislovja tako zaostrena kot v tej juž-

noameriški državi. Slabo izkušenim in organiziranim naprednim strankam v Peruju se polfevdalna oligarhija in vojaška aristokracija postavlja po robu z močno vojsko, stražarjem osebnih vladavin in osebnega nasilja. Po spremembah v vojni junti nihče ne pričakuje večjih političnih premikov. Edina pridobitev iz osebnega obračuna med generali je potrditev, da bodo razpisali nove volitve. Toda vprašanje je, če se bo

vojna junta po volitvah odrekla oblasti.

Večkrat slišimo na ulicah Lime, da ima prestolnica Peruja nastarejšo univerzo na zahodni polobli in najbolj zastarelo obliko vladavine.

Ključ bogastva v tujih rokah

Že podatek, da je 60 odstotkov prebivalstva Peruja indijanskega porekla, govori, da je dežela na nizki razvojni stopnji. Posamezna indijanska plemena živijo v notranjosti na zelo primitiven način in se nekateri še preživljajo z nabiranjem sadežev. Rudarstvo je razen ribolova najvažnejša gospodarska panoga, vendar so rudna bogastva pretežno v rokah tujih družb. Predelovalna industrija se ni razvila. Ameriške družbe izkoriščajo rudnike in rudo izvažajo nepredelano za svojo industrijo. To je način, da se dežela zadrži čim dlje v gospodarski odvisnosti od tujine - predvsem od ZDA. Narodni

dohodek po glavi prebivavca je zelo nizek.

Izvoz siromaštva

Največja ironija je vedno tista, ki jo napravi življenje. V Limi, milijonskem mestu z razkošnimi nebotičniki in trebušnimi bogataši, ki jim telesni obseg narašča po vsakem vrču piva, je naselje v sencu nebotičnikov, ki ima romantično ime »Biser sonca«. Tam ni lepih cest in zelenih alej, belih hiš in steklenih nebotičnikov, španskih trgov s spomeniki vojskovodij, ki so osvojili Latinsko Ameriko, skladnosti gradenj, čistoče, vil in modernega urbanizma, vsega tistega, kar bi človek po nazivu naselja lahko pričakoval od besed »Biser sonca«. Zakaj naselje ni nič drugega kot kopica kolib, pokritih s pločevino bencinskih sodov, ki so brez sistema razvrščene na obrežju reke Rio Rimaca, ki teče skozi mesto. To je celo mesto siromaštva v velemestu.

Na meji smrti

V teh naseljih so nepojmljivo težke socialne in stanovanjske razmere. Otroci legajo zvečer v kolibe tako nagosto razporejeni po tleh, da imajo med seboj prekržane noge. Neko drugo naselje brezposelnih se v Limi ne imenuje zastoj »El Monton« (»smetišče«), kjer žene ves dan brskajo po smeteh, ki so jih iz mesta pripeljali, da bi našle kaj uporabnega. Število kolib v teh mestih narašča. Iz notranjosti prihajajo ljudje, ki bi v Limi dobili zaslužek in kruh. Ljudje, ki prihajajo iz notranjosti, so nepismeni, zaostali in brez šol. Siromaštvo ne zadržuje rojstev. Nasprotno, splošna zaostalost samo stopnjuje porode. Družine s petimi in šestimi otroki se razmnožujejo na deset do dvanaest otroških ust. Nezakonskih otrok je več kot otrok, ki so rojeni v zakonu.

In v tej deželi vladata vojška in nasilje.

VTISI S POTI PO NIZOZEMSKI

Kratko popotovanje v tujino še ne zadostuje, da bi tujec podrobno spoznal neko deželo. Kmetijski inženir MILOŠ KUS se je do sedaj že dvakrat mudil na Nizozemskem za daljšo dobo, pa je imel veliko priložnosti, da dokaj dobro spozna to prijazno deželo tulipanov in nasipov. V razgovoru nam je povedal marsikaj zanimivega o Nizozemski in njenih ljudeh. Njegova opažanja niso več samo popolni vtisi, ampak urejeno znanje o geografsko precej oddaljeni deželi.

V vlaku potniki spijo

Na Nizozemsko se lahko pride na tri načine: po suhem, po vodi in po zraku. Kakšno potovanje ste si izbrali?

— Človek je običajno vedno najbolj zadovoljen, če ima trdna tla pod nogami. Zato v tujino hodim po suhem, kar se mi zdi najbolj varno in seveda najcenejše. Največ bi prav gotovo videl, če bi se spustil na Nizozemsko po vodi. Toda z vodo se človek na Nizozemskem tako pogosto srečuje, da je vsakemu Nizozemcu prišla že v kri.

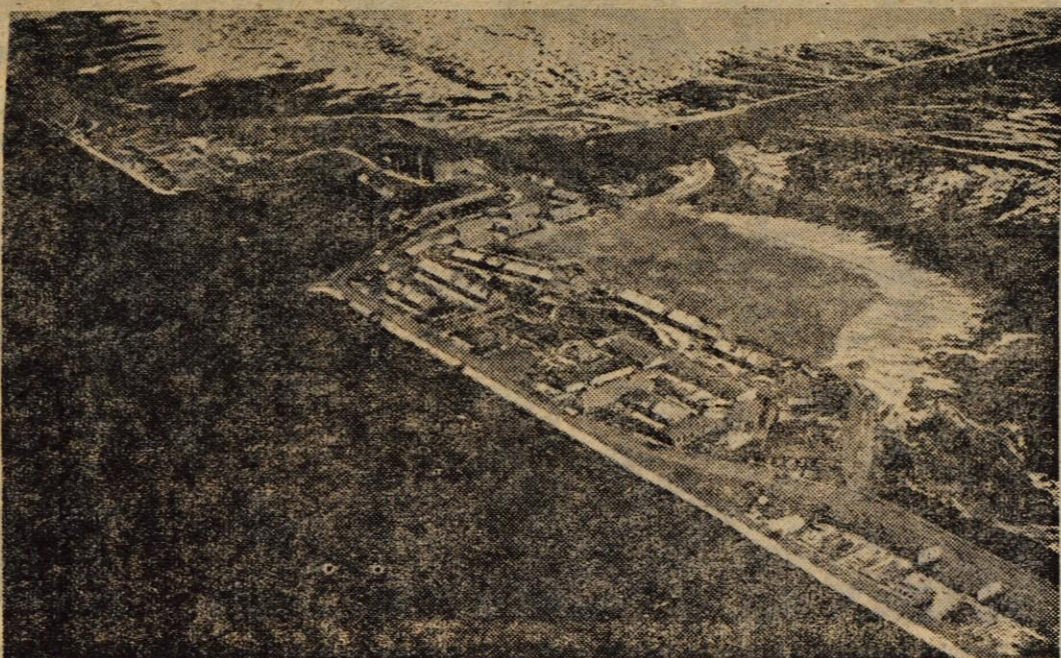
Pravite, da ima v življenju na Nizozemskem voda poseben pomen. To najbrž izhaja iz neprestane ogroženosti pred morskimi poplavami, ki so v novejši zgodovini že večkrat opustošile deželo. Zadnjih velikih poplav se še spominjamo. Kaj so Nizozemci naredili v boju z vodo?

— Voda je za Nizozemce velik problem. Vse se vrti okoli vode. Tudi v najbolj preprost pogovor jo ljudje radi vpletejo. Od vode je odvisna nizozemska trgovina in promet, pridobivanje novih zemeljskih površin, izsuševanje in boljše življenje. Štiri petine Nizozemcev bi trpelo zaradi vode, če bi v zimskem času popustili nasipi, ki so jih do sedaj zgradili.

Mreža nasipov

Je mreža nasipov, ki varujejo naselja in plodna zemljišča že zelo izpopolnjena. Najbrž sistem nasipov gradijo zelo natančno, kaj so Nizozemci z nasipi dosegli?

— Z gradnjo nasipov so začeli že zgodaj. Leta 1932 so zgradili 30 km dolg nasip med severno Nizozemsko in Frizijo in tako ločili Zunderze od odprtega morja. S tem nasipom se je počasi začelo izsuševanje jezera, ki se je v

Del velikega gradbišča z zapornicami in nasipi. Peščeni del na sliki je že izsušen. Čez nekaj let bo tukaj že obdelano polje

DEŽELA MED NASIPI

nekaj letih iz slanega spremenilo v sladko. Ob nasipu so postavili velikanske črpavke, ki dan in noč črpajo vodo iz ograjenega jezera v morje in tako izsušujejo jezero in pridobivajo za obdelavo plodne površine.

Najbrž ste si ogledali ta nasip. Kakšen vtis ste dobili o delu, ki so ga napravili?

— Nasip je skoraj dvajset metrov širok, po njem pa je speljana lepa asfaltirana cesta. Ker Nizozemska na svojem ozemlju nima enega samega kamnoloma in ker je kamenje na Nizozemskem prava redkost, so morali ves kamen za nasip uvoziti. Ko se vozite po cesti, na nasipu ne vidite morja. Na obeh straneh ceste je visok jezik, ki preprečuje, da bi morski valovi prekrili cesto. Tako je cesta pozimi zaščitena pred poledico in valovi.

Njive in vrtovi v jezeru

Kakšne površine obdelovalne zemlje so do sedaj iztrgali morju. Ali to na novo pridobljeno zemljišče že obdelujejo?

— Že leta 1930 so izsušili prvi polder, kakor nazivajo zemljišče, ki je izsušeno za obdelavo. Ta je bil razmeroma majhen. Večji je Noord-oost-Polder, ki so ga izsušili leta 1942. Površina zemljišča, ki meri 504 km², je že v obdelavi. Lansko leto pa so začeli že obdelovati Flevoland, ki je po površini enako velik kot Noord-oost-Polder. Jezero pa izsušujejo še kar naprej in dobivajo nove obdelovalne površine.

Po čem tujec lahko spozna, da je na Nizozemskem? Ali so kakšne zunanje značilnosti, po katerih se ljudje ločijo od drugih narodov na zahodu?

— Prvo kar tujcu pade v oči, je veliko število koles. V nekem nizozemskem mestecu so našli več koles, kot je bilo meščanov. Tudi sam nisem zdržal brez kolesa. Kupil sem si kolo, ki sem ga po osem mesečni uporabi prodal naprej za isti denar, kot sem ga kupil.

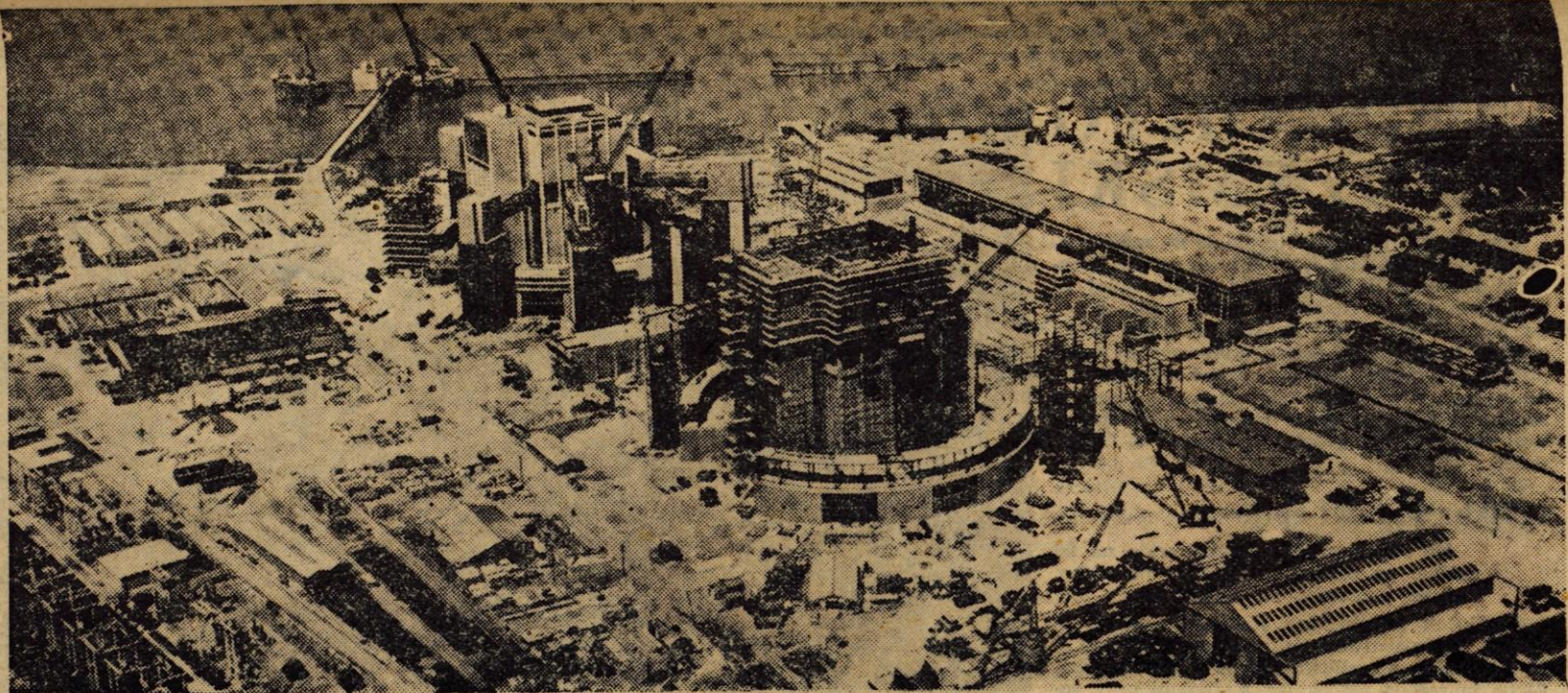
Kako ste v vlaku zapazili, da se bliža nizozemska meja? ali je kakšna razlika med nemškimi in nizozemskimi vlaki?

— Ta razlika je v ljudeh. Potovanje po Nemčiji je mučno in dolgočasno. Nemci so naduti in molčeči, če potujete z njimi v vlaku. Tudi uradniki na vlakih so na Nizozemskem neprijetno bolj prijazni in dostopni.

Tudi na zunanji je razlika precejšnja. Nizozemska je v vsakem oziru bolj urejena kot Nemčija. Vlaki so do minute točni. Razen tega so na Nizozemskem vse železniške proge elektrificirane. Parno vleko lahko vidite samo še v muzeju.

Leta 1945., ko so se Nemci umikali z Nizozemskega, so porušili zapornice in voda je prekrila kopno, ki so ga Nizozemci z velikim trudom izsušili. Hiša, ki jo vidite na sliki je v vasi, ki je bila cela pod vodo. Voda je v tem vaškem hotelu stala do zgornjih oken v prvem nadstropju. Vse rastlinstvo je slana morska voda uničila. Drevesa, ki so na sliki, so zrasla potem, ko so vodo zopet izčrpali

● Berkeley je največje britansko jedrsko središče, kjer uporabljajo jedrsko energijo v miroljubne namene. V Veliki Britaniji gradijo osem nuklearnih postaj, ki bodo služile kot izvor energije za britansko industrijo

Odkritja iz živalskega sveta

Naše navade niso izvirne

»V džungli je povsod mogoče najti »opremljene« domove. Res je, da nimajo strehe in zidov, vendar pa so točno razdeljeni na oddelke po svojem namenu: jedilnica, spalnica, otroška soba, shramba za hrano, terasa za sončenje. Gorje mladim, če slučajno poskušajo obedovati v spalnici. Če v bližini ni javnega kopalnišča, ima vsaka hiša tudi kopalnico. Pri čistoči in negi telesa je težko najti divjo žival, ki bi ne bila bolj elegantna kot povprečen človek.«

Tako je med drugim zapisal znani raziskovavec pragozdov. Tudi mnogi drugi znanstveniki opozarjajo na podobnost nekaterih navad človeškega rodu z navadami, po katerih se ravnajo živali. Seveda nihče nima namena dokazovati, da med prvimi in drugimi ni številnih velikih bistvenih razlik. Gre le za spoznanje, da vse, kar ljudje sprejmejo, le ni povsem njihova last, ampak pogosto le kopija narave. Nekateri izmed značilnosti, ki smo jih do nedavnega pripisovali samo ljudem — kot na primer: nagnjenost k družabnosti, želja po lastnini, domotožje, različni socialni položaji — so ugotovljene tudi pri živalih, s čimer so

bili ovrženi mnogi dosedanja pojmi v prirodnih vedah.

Pozdrav z repom

Prevladuje prepričanje, da je trop volkov zelo nediscipliniran. Toda prav pri njih so ugotovljeni celi socialni ceremoniali in družbeni razredi, proti katerim so razredi, ki so si jih izmislili ljudje, skoraj amaterski. Če se na primer volk nižje stopnje približa Velikemu Poglavarju z visoko vzdignjenim repom, ima le eno tisočinko možnosti, da bo odnesel celo kožo. Njegov rep mora biti tako zvrt med nogami, da je kot nalepljen na trebuh. Volk srednje stopnje si sme dovoliti, da mu rep prosto visi tudi v prisotnosti Poglavarja, a sa-

mo volkovi najvišje stopnje lahko dvignejo rep v vodoravno lego, a nikakor ne višje.

Sloga in žrtve

Opice - pavijani imajo še izrazitejšo razdelitev na razrede. Po utrjenih pravilih morajo eden drugega čehljati in gladiti. Odrasla samica sme čehljati Poglavarja z obema šapama, odrasli samec samo z eno šapo. Opice nižje stopnje smejo to delati samo z enim prstom, mlade opice pa svojega vodjo lahko le gledajo. Nikomur ne pade na um, da bi prekršil ta pravila, kar vsekakor kaže na disciplino, ki bi jo še stari vzhodnjaški diktatorji lahko zavidali.

Neki znanstvenik je v Afriki opazoval primer vojaške požrtvovalnosti, za kar se med ljudmi postavljajo spomeniki.

Rod pavijanov je stanoval v skoraj nedostopnem skalovju, do katerega je vodila le zelo ozka stezica. Po njej so pavijani vsak dan odhajali na lov. Nekega večera se je nad stezico privlekel leopard in potuhnjeno čakal na priložnost, da si ugrabi žrtev. Leopard je menil, da ga pavijani niso opazili, vendar ga je izvidnica videla in to sporočila vodji. Ta je nekaj ukazal dvema pavijanoma v koloni in ta dva sta se odhitapila iz kolone in se priplazila na drevo nad prežičim leopardom. Skočila sta

in z zobmi zgrabila napadavca za grlo in hrbet. Leopard se je začel obupno braniti in je skoraj popolnoma raztrgal hrabri opici, ki pa nista niti malo popustili. Kmalu so vse tri živali obležale mrtve. Dva pavijana sta se žrtvovala, da bi ostali lahko mirno spali.

Borba za posest

Darwin je utrdil mišljenje, da se ptice - samci borijo med seboj za samice. Znani britanski znanstvenik Howard je to misel zavrgel s teorijo, da se samci borijo za posest. Samci — selivke letijo vedno pred ženkami in vsak izmed njih zavzame določeno področje, ki bo pripadalo samo njemu. Svojo posest označuje s pesmijo, to je, leta ob mejah svojega področja in s pesmijo oglašča, do kod jo je zavzel. Branil bi jo do poslednje kaplje krvi. Če je njegova posest zagotovljena, ne bo imel nobenih težav pri izbiri življenjske družice.

Nekatere druge živali znanjujejo svojo posest s pomočjo raznih vonjav. Srne in antilope imajo nad očmi posebno žlezo, ki proizvaja čudno dišavo, ki jo izločajo na listje in drevje ob svojih mejah, druge živali pa se poslužujejo drugih načinov. Svojina in zaznavanje mej je značilnost vseh nekoliko »bolj inteligentnih« živali.

Zanimivosti

Industrija prihodnosti

Na Japonskem že nekaj let zelo uspešno pridobivajo železno rudo iz morskega dna. V zadnjih štirih letih so samo v Tokijskem zalivu nakopali 7 milijonov ton železne rude, in sicer iz globine 27 metrov. Ker menijo, da je na svetu ob obalnih pasovih še veliko takih nahajališč, imenujejo to industrijo prihodnosti.

Novi sovjetski avtomobil

Tovarna avtomobilov Li-lačev v Moskvi je začela proizvajati nov tip limuzine s sedmimi sedeži. Avtomobil »ZIL III G« ima motor z osmimi cilindri in močjo dvesto konjskih sil. Doseže lahko hitrost 170 km na uro. »ZIL III. G« porabi na 100 kilometrov 19 litrov bencina.

Podzemne vode za ogrevanje mest

Skupina sovjetskih geologov je zaključila obširno delo pri sistematiziranju vseh dosedanjih spoznanj o toplih izvorih v globinah Zemljine skorje. V raznih delih našega planeta je bilo do sedaj odkritih okoli 50 podzemeljskih bazenov s topli in vročo vodo. Največji taki bazeni so v okolici Kavkaza in Kaspijskega jezera. Ob pomoči te vode, ki so tudi v Sibiriji, bi bilo po mnenju strokovnjakov mogoče prav ceneno ogrevanje več kot 60 mest.

»Opremljeno živalsko stanovanje«
pogoj za ženitev - »Železna disciplina«
pri opicah - Volčja razdelitev

Ali je samo meni dolgčas?

je vprašala sovjetska študentka v pismu uredništvu mladinskega časopisa in sprožila pravo anketo o vsebini življenja mladih ljudi

Drago uredništvo! Z vašo pomočjo bi se rada znašla v življenju, našla tisto, kar v njem pogrešam in spoznala, kako živijo druga dekleta in fantje. Stara sem enaindvajset let. Študentka sem, našla sem svoj poklic in študiram z velikim zadovoljstvom. Imam tudi dva konjička: zbiram dopisnice in plavam. Lahko bi rekli, da je moje življenje zanimivo, saj se vse dogaja tako, kot si želim. Na žalost v sebi ne čutim nikakršnega zadovoljstva. Včasih mi je neskončno dolgčas. Vem, zakaj je tako: sem izven kolektiva.

Vesele študentske sestanke z razpravami o umetnosti, izboru poklica, izleti, duhoviti domislicami — poznam samo iz filmov. Ne bi mogla reči, da sem nedružbena. Pomen besede »prijateljstvo« visoko cenim.

Zakaj mi je tako pogosto dolgčas? Ali je tako samo meni? Okoli sebe vidim zelo malo ljudi, ki bi bili s čim navdušeni. Mogoče se motim, a zdi se mi, da se mnogi dolgočasijo prav tako kot jaz. Čeprav želijo, ne vedo, kako naj si poiščejo zares zanimivo življenje.

Mogoče je za to potrebno dobiti moderno obleko in pogosto odhajati na ples. Mogoče je obvezno shajanje z mladim človekom? A mogoče se enostavno motim in je samo meni dolgčas. Kje je družba mladih, pametnih, krabnih, živahnih? S kom naj se pogovarjam? Kako živijo drugi fantje in dekleta.

Ljudmila N.

Nečesa pogrešamo

Ko je bilo to pismo objavljeno, je uredništvo časopisa »Junost« začelo dobivati številna pisma fantov in deklet z odgovori, ki so odkrili marsikaj o tem, kaj sovjetska mladina misli o sebi in svojem življenju.

Taja piše: »V življenju nečesa pogrešam. Dolgočasim se. Ne vem, kaj mi manjka.« — Nina je med drugim zapisala: »V naši šoli je dolgočasno, v dolgočasju preživljamo tudi prosti čas. Razumem, da je vse odvisno od nas samih, to vsi razumejo, toda nič se nam ne posreči.«

»Strinjamo se z Ljudmilo. Res je, mi nismo študentje, ampak delavci. Po delu ne vemo, kam bi se dali. Vsi se pač ne moremo ukvarjati z amaterskim umetniškim delom ali delati v krožkih«, so napisali trije mladi delavci.

To se študentu ne spodobi

Zelo močna je skupina, ki Ljudmilo obsoja. Posebno enostransko je pismo pripadnika agitacijske brigade, napisano po banalnem receptu: »Tebi je dolgčas — nam pa ni. Pogledj, kako smo mi dobri. Bodi taka, kakršni smo mi, pa bo še tvoje življenje zanimivo! Študentu se ne spodobi, da bi se dolgočasil. Pojdite v komсомolski komite in začnite z nekim delom, ki je za vse zanimivo.«

Če bi bilo vse tako enostavno, kot nakazuje to pis-

mo in njemu podobna, se Ljudmila ne bi obračala po pomoč na uredništvo, ampak bi se tega sama spomnila — se je glasil komentar časopisa.

Ne čakajmo na druge

Pred sedmimi leti sem se skupaj s svojimi prijateljicami pritoževala, da je življenje nezanimivo,« piše Tatjana iz Mozdoka. »Mislim, da so taki razgovori za današnjo mladino zelo značilni. Na eni strani mi od življenja veliko zahtevamo, želimo narediti kaj posebnega, pomembnega, potrebnega nam in družbi, na drugi strani pa tega ni lahko najti. Največkrat čakamo, da nam te drugi prinesejo. Sedaj delam kot dopisnik medrajonškega časopisa. Ali je moje življenje zanimivo? Enostavno nimam časa razmišljati o tem. Stalno srečujem neznane ljudi, razgovarjam se z njimi. A človek je enciklopedija, pa naj bo to znanstvenik, gradbenik, kravarka, traktorist ali agronom. Z ljudmi ni nikoli dolgčas.«

Je ljubezen vse?

Posebno skupino predstavljajo pisci pisem, ki navajajo, da je za srečo v življenju potrebna predvsem ljubezen. Tako skupina deklet piše: »Ni nas presenetilo Ljudmilino pismo, ampak mnogi odgovori nanj. Zakaj prevladuje mišljenje, da je v naši državi za srečo dekletu dovolj delo, ki ga ima rada, družbena dejavnost in šport. Mislimo, da je za ženo najvažnejša ljubezen, ostalo naj le pripomore, da bo njeno življenje bolj polno in zanimivo.«

Sodelavka časopisa je na-

Ples nekaterim prinaša razvedrilo in zabavo. Veliko deklet po svetu pa se sprašuje, če je v plesu res združen ves smisel življenja

pisala takle zaključek: »Ne vemo, kaj je v življenju pomembnejše: ljubezen do dela ali ljubezen do moškega (žene). Pripravljena sem se strinjati: ljubezen je najvažnejše. Na to tako. Toda, kje boš našla tisto pravo ljubezen, če ne boš navdušena nad gimij stvarmi, če ne boš navezana na človeka z nečim pomembnejšim, kot so plesi v življenju je vse prepleteno, dekleta, zelo zapleteno in neravno. Sreča je zelo sestavljena stvar in ljubezen ne pomeni vsem ljudem vse življenje. A ustvarjanje? A delo, športom in nad dru-

Kar navajeni smo že, da v vsaki številki dnevnega časopisa beremo o elementarnih nesrečah ali pa vsaj o mrazu, ki ga je prinesla letošnja zima. Ired kratkim smo namreč zvedeli, da je jezero na Jezerskem zamrznilo, hkrati z vodo pa je oledenelo tudi okrog 2500 postrvi. Škoda je velika, in to ne zaradi same cene postrvi, pač pa zaradi njihovega pomena v bližajoči se turistični sezoni. Prav zaradi te, lahko rečemo nenavadne nesreče, smo se odločili, da si vso stvar поближе ogledamo, kajti prave predstave o zamrznjenih ribah si ob branju skope vesti nismo mogli ustvariti.

»Arktika« na Jezerskem

Ko sem dospel do jezera, se mi je nudil nenavaden prizor. Celotna ploskev jezera je skoro v celoti oledenela in le droben potok me je opozoril, da bi pod snegom, ki prekriva led, morala biti voda. V enem izmed skrajnih koncev jezera sem opazil gručo ljudi, ki so vihteli sekire in posebne bate v rokah. Nehote mi je prišlo na misel življenje Eskimov, ki si na podoben način kopljejo v led luknje za lov na tjujenje in ribe. Čim bliže sem prihajal, tem bolj me je prevzemal občutek, da se ne motim. Res, veliko se nisem zmotil. Pod ledom so bile postrvi, vendar zmrznjene.

Še ena žrtev letošnje zime

Ribolov s sekirami

Morala je biti prava tragedija

Ob opazovanju kupa postrvi na gladki površini jezera se človek nehote zamisli in se vpraša, le kako se je kaj takega sploh moglo zgoditi. Ali je sploh mogoče, da jezero zamrzne do dna? No, nevsakdanji ribiči, ki so »izkopavali« postrvi, so mi nastanek tega pojava pojasnili. Nekako takole je bilo: Jezero je zamrznilo že ob prvem mrazu, toda ta rib ni prizadel. Tudi drugi val so že skoro prestale, a je voda pričela nenadoma otekat. Led se je zato pričel posedati in prisilil postrvi, da so se umaknile v najgloblje tolmune. Toda odtokanje vode še ni bilo končano in led je ribe pritisnil ob dno, nekatere pa so dobesedno oledenole v nekaj centimetrski plasti vode pod ledom. Za tragedijo so slučajno izvedeli šele pred nekaj dnevi. Ko sem tako opazoval kupe postrvi na ledu in tiste, ki so se razkrivale pod vsakim udarcem sekire, sem nehote pomislil na sardine v konzervah ali pa gnečo ljudi v avtobusu.

Gmotna škoda je precej velika

Kljub navidezno izredno veliki materialni škodi, pa ta le ni tako velika. V ilustracijo samo nekaj števil. V letu 1961 so v jezercu »vsadili« 5000 mladic, leto dni kasneje pa še 500 odraslih postrvi iz Preddvora. Od mladic jih je gotovo kakih 20 odstotkov odmrlo, nekaj pa jih je ob odprtju odtoka iz jezera ušlo. Razen tega pa so v jezercu še vedno tudi žive postrvi. Cenijo približno 2500 izgubljenih rib, to pa je okrog 60.000 din materialne škode. Na prvi pogled škoda res ni velika, toda če pomislimo, da so gostinci ves plan dela v sezoni gradili prav na podlagi njihovega jezera, prepolnega potočnih postrvi in »amerikank« je škoda precejšnja. Kako tudi ne bi bila, saj so sedaj prisiljeni, da postrvi prodajajo po 500 din za kilogram, v sezoni pa bi ribič ves dan »namakale« svojo ribiško palico, ujel pa samo nekaj cenjnih sladkovodnih rib. — T. POLENEC

Radijski spored

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. ure ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 8., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 9. marca

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji	15.40 Tri skladbe Todorja Skaloveškega
8.35 Mlada skladateljica — izvajavca	16.00 Vsak dan za vas
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo	17.05 Gremo v kino
9.25 Češke pihalne godbe	17.50 Klavir v ritmu
9.45 Slovenski okteti poje pesmi raznih narodov	18.00 Aktualnosti doma in v svetu
10.15 Partiture Zvonimira Cigliča	18.10 Stari operni napravi
10.40 Seznanite se s Parkerjevimi	18.45 Naši popotniki na tujem
10.55 Vsak dan nova popevka	19.05 Glasbene razglednice
11.00 Pozor, nimaš prednosti	20.00 Vesele in poskočne za začetek sobotnega večera
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Stanko Matekovič: Strojno ali ročno cepljenje vinske trte	20.20 Vojna tajna
12.15 Pesmi izpod zelenega Pohorja	21.00 Za konec tedna — ples izseljence
12.38 Koncertni drobiž	23.00 Sobotni ples
13.30 Ob zvokih zabavne glasbe	DRUGI PROGRAM
14.05 Simfonija v g-molu	19.05 Z zabavno glasbo v sobotni večer
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo	19.45 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije
15.15 Zveneče kaskade	22.15 Jazz na koncertnem odru

NEDELJA — 10. marca

6.00 Dobro jutro	17.05 Pet minut s kvintetom orglic Branka Kralja
6.30 Napotki za turiste	17.10 Radijska igra
7.40 Pogovor s poslušavci	18.15 Druga rapsodija
8.00 Mladinska radijska igra	18.30 Športna nedelja
8.30 Iz dežel palčkov	19.05 Glasbene razglednice
8.45 Lepe melodije	20.00 Izberite svojo melodijo
9.05 V nedeljo zjutraj v orkestralnem studiu	21.00 Ciklus ruske opere
10.00 Se pomnite tovariši	22.15 Skupni program JRT
10.30 Nedeljska matineja operetne glasbe	23.05 Evropa ponoči
11.30 Nedeljska reportaža	DRUGI PROGRAM
11.50 Kitara v ritmu	12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — I.	13.10 Za ljubitelje operne umetnosti
13.30 Za našo vas	14.00 Popoldne ob zabavni glasbi
14.00 Koncert pri vas doma	14.30 Križem po koncertni literaturi
14.15 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — II.	15.15 Igra ansambel Ralph Bunge
15.15 Igra ansambel Ralph Bunge	15.15 Za ples in razvedrilo
15.30 Pesmi in plesi iz Španije	19.05 V nedeljo zvečer
16.00 Humoreska tega tedna	20.00 Od valčka do jazza
16.20 Ogrlica s popevkami in prijetnimi melodijami	20.45 Pieta — kantata za soli, zbor in orkester
	21.00 Vrtljak zabavne glasbe
	22.15 Komorna soareja

PONEDELJEK — 11. marca

8.05 Nove ljubezenske pesmi Johannesa Brahmsa	10.35 Naš podlistek
8.25 Dve partituri Lucijana Škerjanca	10.55 Vsak dan nova popevka
8.55 Za mlade radovedneže	11.00 Pozor, nimaš prednosti
9.25 Glazinov v dveh zasedbah	12.05 Radijska kmečka univerza
9.45 Narodne pesmi s črnega kontinenta	12.15 Narodne in domače viže v priredbi Miška Hočevarja
10.15 Trije prizori iz opere Messinske neveste	12.30 Ob zvokih narodne glasbe
	13.30 Pet sopranskih arij

14.05 Rafael Kubelik z dunajskimi filharmoniki	19.05 Glasbene razglednice
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo	20.00 Skupni program JRT
15.15 Novi zabavni orkestri iz naše fonoteke	20.45 Kulturni globus
15.40 Literarni sprehod	22.15 Skupni program JRT
16.00 Vsak dan za vas	22.50 Literarni nokturno
17.05 Obdobja slovenskega samospeva	23.05 Jazz in ples

DRUGI PROGRAM

19.05 Napredujte v angleščini	19.45 Petnajst minut z ansamblom »Ad hoc« in »Willa Fantel«
19.20 Sedemnajst poljskih pesmi	20.00 Ne vse — toda o vsakem nekaj
19.45 Petnajst minut z ansamblom »Ad hoc« in »Willa Fantel«	20.45 Zabavni omnibus

TOREK — 12. marca

8.05 Uvertura, arija in ansambelski prizori iz opere Marta	16.00 Vsak dan za vas
8.40 Lepe melodije	17.05 Koncert po željah poslušavcev
8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo	18.00 Aktualnosti doma in v svetu
9.25 Poje KZRTVL p. v. Milka Skobermeta	18.10 Iz zlatih dni zborovske glasbe
9.40 Zbor in orkester Peter Palmer	18.45 S knjižnega trga
10.15 Nekaj stare francoske glasbe	19.05 Glasbene razglednice
10.40 Napredujete v angleščini	20.00 Nagrajena sonata
10.55 Vsak dan nova popevka	20.15 Radijska igra
11.00 Pozor, nimaš prednosti	21.15 Dva skladatelja o rodni grudj
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Marko Pleško: Načrtovni pri varčevanju družbene zemlje	21.47 Igra orkester Lercy Anderson
12.15 Romunske narodne pesmi	22.15 Skupni program JRT
12.30 Ob zvokih zabavne glasbe	23.05 V ritmu twista in madisona
13.30 Glasba Bedricha Smetane	23.20 Skupni program JRT
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo	DRUGI PROGRAM
14.35 Po cvetličnih tratih	19.05 Iz muzeja gramofonskih plošč
15.15 Pogled z ljubljanskega mesta	20.05 Igrajo veliki zabavni orkestri RTV Ljubljana
15.15 V torek na svidenje	20.45 Baletna suita
	21.10 Med popevkami in plesnimi ritmi
	21.30 Mednarodna radijska in televizijska univerza
	21.45 Jazz do 22.00

SREDA — 13. marca

8.05 S Kavkaza na Balkan	15.30 Dva pihalca
8.55 Pisani svet pravljic in zgodb	16.00 Vsak dan za vas
9.25 Portret v miniaturi	17.05 Govorica glasbenih instrumentov
9.40 Prizor iz Glumačev glasbi	18.00 Aktualnosti doma in v svetu
10.15 Sonata za klarinet in klavir	18.10 Melodije Borisa Kovačiča
10.30 Slovenske narodne	18.25 Zabavni ansambli in solisti
10.45 Clovek in zdravje	18.45 Ljudski parlament
10.55 Vsak dan nova popevka	19.05 Glasbene razglednice
11.00 Pozor, nimaš prednosti	20.00 Naš nočni kaledoskop
12.05 Radijska kmečka univerza	21.05 Skupni program JRT
12.15 Petnajst minut z okteto bratov Pirnat iz Jarš	22.50 Literarni nokturno
12.30 Drugo dejanje opere Werther	23.05 Koncert v ritmu
13.30 Ob zvokih zabavne glasbe	DRUGI PROGRAM
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo	19.05 Tečaj ruskega jezika
14.35 Orkestralni intermezzo	19.20 Z opernega in koncertnega odra
15.15 Zveneče kaskade	20.00 Portreti naših aranžerjev
	21.30 Operetni zvoki

ČETRTEK — 14. marca

8.05 Zborovske na besedilo Otona Zupančiča	8.40 Violončelista Janigro in Navarra
8.25 Poje vam Predrag Gojkovič	8.55 Radijska šola za višjo stopnjo

9.25 Dialogi iz opere Ekvinočij	17.05 Glasbena križanka
10.15 Glasbena medigra	18.00 Aktualnosti doma in po svetu
10.20 Pet minut za novo pesmico	18.10 V plesnem ritmu
10.40 Tečaj ruskega jezika	18.45 Kulturna kronika
10.55 Vsak dan nova popevka	19.05 Glasbene razglednice
11.00 Pozor, nimaš prednosti	20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Tone Zorc: Povečajmo število govedi v letošnjem letu	20.45 Razpoloženska glasba
12.15 Igra pihalni orkester LM	21.00 Literarni večer
12.30 Ob zvokih zabavne glasbe	21.40 Klavirski koncert za levo roko
13.30 Serenada za godala	22.15 Skupni program JRT
14.05 Prva suita iz baleta »Pinocchio«	23.05 Orkester Tony Osborne
14.27 Z lokom po strunah	23.20 Skupni program JRT
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo	DRUGI PROGRAM
15.15 Zveneče kaskade	19.05 Seznanite se s Parkerjevimi
15.30 Turistična oddaja	19.20 Dva obraza iz sodobne madžarske glasbe
16.00 Vsak dan za vas	20.05 Na obisku sta orkestra Rossi in Osser
	20.45 Trije preludiji in fuga
	21.00 Melodije po pošti

PETEK — 15. marca

8.05 Iz baleta »Čajna punčka«	18.00 Aktualnosti doma in v svetu
8.35 Nekaj glasbe ob delu	18.10 Pesmi Evgenija Redigina
8.55 Pionirski tednik	18.30 Akordionist Tommy Gumina
9.25 Obisk pri Haydnu	18.45 Iz naših kolektivov
9.45 Igra nam trio Maksa Kovačiča	19.05 Glasbene razglednice
10.15 Odlomki iz opere Podoželski filozof	20.00 Iz arhiva zabavnega orkestra RTV Beograd
10.35 Naš podlistek	20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
10.55 Vsak dan nova popevka	20.30 Neznani obraz iz skandinavske glasbene romantike
11.00 Pozor, nimaš prednosti	21.00 Klavir v ritmu
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Rudi Tancing: Zakaj potrebujemo dolgoletna lastna namakalna poskusna polja	21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
12.15 Venček slovenskih narodnih	22.15 Romantičnim plesavcem
12.30 Violinist Branko Pajevič	22.50 Literarni nokturno
12.44 Ob zvokih zabavne glasbe	23.05 Simfonična dela jugoslovanskih avtorjev
13.30 Iz filmov in glasbenih revij	DRUGI PROGRAM
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo	19.05 Zapišite narek
14.35 Strausovi valčki	19.20 Pet mejnikov v literaturi klavirskega kvinteta
15.15 Napotki za turiste	20.00 Zvočna paleta
15.20 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov	20.45 Intermezzo
15.45 Jezikovni pogovori	21.00 Iz opere Veronika Deseniška
16.00 Vsak dan za vas	21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
17.05 Koncert za violončelo in orkester	21.45 Jazz do 22.00

televizija

SOBOTA — 9. marca

RTV Beograd	16.30 Trije čarobni psi — prenos predstave gledališča Evrovizija
18.15 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu — tekma med Čehoslovaško in Ameriko	
RTV Ljubljana	19.30 TV obzornik
RTV Beograd	20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana	20.30 Sprehod skozi čas

RTV Beograd	21.05 Muzej voščeni lutk
RAI	22.05 Studi ena — zabavno glasbena oddaja

NEDELJA — 10. marca

RTV Beograd	10.00 Kmetijska oddaja
RTV Ljubljana	10.30 Oddaja za otroke
Evrovizija	15.00 Smučarsko tekmovanje v »Kandahar«
RTV Beograd	18.00 Umetniški film
RTV Ljubljana	19.30 Propagandni filmi
RTV Beograd	20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana	20.45 Muzej voščeni lutk
RTV Beograd	21.45 Srečanje s komponistom

kino

SOBOTA — 9. marca

Center — ameriški film DIVJI JEZDEC ob 16. uri	amer. barv. CS film MOZ Z ZLATO PISTOLO ob 18. in 20. uri
Storžič — premiera franc. VVfilma RACIJA NA MAMILA ob 22. uri	Svoboda — amer. film DIVJI JEZDEC ob 18. uri
Cerklje — francoski barv. film AMBICIOZNA ob 19.30	

NEDELJA — 10. marca

Center — amer. barv. CS film MOZ Z ZLATO PISTOLO ob 14., 16. in 18. uri, premiera amer. filma ZENATE VRSTE ob 20. uri	Storžič — amer. film DIVJI JEZDEC ob 10. uri dopoldne, amer. barv. CS film CEZ PLANINE DIVJEGA ZAPADA ob 14. uri, domači film SKUPNO STANOVANJE ob 16. uri
Svoboda — premiera franc. VV Filma RACIJA NA MAMILA ob 15. in 19. uri	Cerklje — franc. barv. film AMBICIOZNA ob 15. in 17. uri

PONEDELJEK — 11. marca

Center — amer. film ZENATE VRSTE ob 17. in 19. uri	Storžič — amer. barv. CS film MOZ Z ZLATO PISTOLO ob 16. in 18. uri, angleški film BEGUNEC ob 20. uri

TOREK — 12. marca

Center — amer. film ZENATE VRSTE ob 17. in 19. uri	Storžič — premiera švedskega filma ZENE ČAKAJO ob 16., 18. in 20. uri
Jesenice »RADIO«	9. do 11. marca italijanski film MASCEVANJE VIKINGOV
12. do 13. marca franc. CS film STRELJAJTE NA PIANISTA	14. do 15. marca francoski film JEZIK ZA ZOBE
Jesenice »PLAVZ«	9. do 10. marca — francoski film PREHOD CEZ REN

PONEDELJEK — 11. marca

RTV Ljubljana	18.30 Za vohlačem! — zgodba za otroke
RTV Beograd	19.00 Dokumentarni film
RTV Ljubljana	19.30 TV obzornik
RTV Beograd	20.00 TV dnevnik
RTV Beograd	20.30 Tedenski športni pregled
RTV Zagreb	20.45 Eno od tistih let — TV drama
RTV Ljubljana	21.45 Pozdrav iz Bele Krajine
Svedska : ZDA	20.00 Tekma Čehoslovaška : Kanada

11. do 13. marca — italijanski film MASCEVANJE VIKINGOV	14. do 15. marca — franc. CS film STRELJAJTE NA PIANISTA

Zirovnica

9. marca — angleški VV film V RITMU TWISTA	10. marca — jugoslovanski film ABECEDA STRAHU
13. marca — francoski film PREHOD CEZ REN	

Koroška Bela

9. marca — franc. CS film STRELJAJTE NA PIANISTA	10. marca — angleški VV film V RITMU TWISTA
11. marca — francoski film PREHOD CEZ REN	

Kranjska gora

9. do 10. marca — mehiški barvni film GLASBA V NOCI	12. marca — francoski film PREHOD CEZ REN

Kropa

9. marca — ameriški film ZLATA TROBENTA ob 20. uri	10. marca — amer. barv. film LINIJA ZA TAKSOM ob 15. in 19.30
14. marca — ruski barvni CS film DEKLIŠKA POMLAD ob 19.30 uri	

Ljubno

9. marca — ameriški film DNEVNIK ANE FRANK ob 19.30 uri	10. marca — ameriški film JAGUAR GOSPODAR DZUNGLE ob 14. uri
10. marca — ameriški film DNEVNIK ANE FRANK ob 16. uri	

Duplica

9. marca — amer. barvni CS film POTOVANJE V SREDIŠČE ZEMLJE ob 19. uri	

ČETRTEK — 14. marca

RTV Zagreb	10.00 TV v šoli
RTV Beograd	18.00 Slike sveta
RTV Ljubljana	18.30 Planet zemlja
RTV Ljubljana	19.00 Po Jugoslaviji
RTV Beograd	19.30 TV obzornik
RTV Beograd	20.00 TV dnevnik
Evrovizija	20.30 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu — Sovjetska zveza : Čehoslovaška

10. marca — amer. barvni CS film POTOVANJE V SREDIŠČE ZEMLJE ob 15., 17. in 19. uri	13. marca — italijanski film VOJNA SE NADALJUJE ob 17. uri
14. marca — italijanski film VOJNA SE NADALJUJE ob 19. uri	

Radovljica

8. marca — francoski film LEPA AMERIKANKA ob 20. uri	9. marca — francoski film LEPA AMERIKANKA ob 20. uri
10. marca — amer. barv. CS film OKO ZA OKO ob 16. in 20. uri	10. marca — francoski film LEPA AMERIKANKA ob 18. uri
10. marca — amer. barvna risanka USPAVANA LEPO-TICA ob 10. uri dopoldne	12. marca — nemški film SPLETKA IN LJUBEZEN ob 18. in 20. uri
13. marca — španski barv. film MATI POSLUSAJ MOJO PESEM ob 18. in 20. uri	14. marca — ameriški film ZORO MASCEVALEC ob 20. uri

Kranjska gora

9. do 10. marca — mehiški barvni film GLASBA V NOCI	12. marca — francoski film PREHOD CEZ REN

Kropa

9. marca — ameriški film ZLATA TROBENTA ob 20. uri	10. marca — amer. barv. film LINIJA ZA TAKSOM ob 15. in 19.30
14. marca — ruski barvni CS film DEKLIŠKA POMLAD ob 19.30 uri	

Ljubno

9. marca — ameriški film DNEVNIK ANE FRANK ob 19.30 uri	10. marca — ameriški film JAGUAR GOSPODAR DZUNGLE ob 14. uri
10. marca — ameriški film DNEVNIK ANE FRANK ob 16. uri	

Duplica

9. marca — amer. barvni CS film POTOVANJE V SREDIŠČE ZEMLJE ob 19. uri	

ČETRTEK — 14. marca

RTV Zagreb	10.00 TV v šoli
RTV Beograd	18.00 Slike sveta
RTV Ljubljana	18.30 Planet zemlja
RTV Ljubljana	19.00 Po Jugoslaviji
RTV Beograd	19.30 TV obzornik
RTV Beograd	20.00 TV dnevnik
Evrovizija	20.30 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu — Sovjetska zveza : Čehoslovaška

10. marca — amer. barvni CS film POTOVANJE V SREDIŠČE ZEMLJE ob 15., 17. in 19. uri	13. marca — italijanski film VOJNA SE NADALJUJE ob 17. uri
14. marca — italijanski film VOJNA SE N	

Razmnoževanje okrasnih rastlin

Razmnoževanje sobnih in okenskih okrasnih rastlin je precej zahtovna zadeva. Kljub temu jo bomo skušali rešiti, saj se prav dobro zavedamo, da cvetlice polepšajo naše domove.

Znano je razmnoževanje z poganjek 1-2 mm pod zadnjim spodnjim listom z ostrim nožem nekoliko posevno prirežemo. Potaknemo ga v nalašč za to pripravljeno posodo. Nekateri že v nekaj dneh poženejo številne koreninice. V posodo, kjer bomo potaknjevali rastline, vržemo na dno pest grobega peska, da se voda brez ovir odteka. Tej plasti sledi plast dobre vrtno zemlje, na vrh pa nasujemo približno 3-4 cm čiste in ostre mivke. Nato vse skupaj močno zalijemo in pričnemo s potikanjem, in sicer potikamo plitko. Zakorenitev pospešimo tako, da poveznemo čez lonec s potaknjenci prazen kozarec za vlaganje. Kozarec bomo sneli le ko bomo potaknjence porosili. Po 8 do 14 dneh se potaknjenci ukoreninijo in z utrjevanjem pričnemo tako, da odstranimo stekleno pokrivalo. Pozneje lahko pričnemo s presajevanjem v majhne rastlinske lonce. Pri delu moramo biti zelo previdni, da ne poškodujemo nežnih korenin.

Potaknjence pripravimo tako, da na lepih rastlinah izberemo enoletne poganjke, ki naj ima 5-6 listov. Potaknjence pripravimo tako, da

Mali nasveti

Podgane

Podgane preženemo z drobno seseklanim baldrijanovim koreninom. Klorovo apno, ki ga navlažimo z nerazredčenim kisom in nastavimo v skodelah v prostor, ki ga želimo očistiti zalege, uspešno požene glodavce v beg.

Zimski čevlji

Zimske čevlje boste kmalu pospravili v omaro, da bodo počakali nove sezone. Da nam ne bodo prepuščali vode, bomo utrlji v usnje pasje, ki jo pripravimo iz svinjske masti, voska in ovčjega loja v enakih delih. Maščobi dodamo še žlico terpentina.

Volna

Volna za pletenje. Razparano volno navijemo na deščico in jo položimo v mlačno vodo. Ko se volna dobro prepoji z vodo, jo na zraku posušimo. Potem je spet lepo gladka in jo lahko porabimo kot novo.

Jutranja halja in predpasnik

Kajne, da je jutranja halja kar nepogrešljivo oblačilo? Na to vprašanje bodo pritrtilno odgovorile vse bravke, ki jo imajo. Verjetno ste mnoge še brez nje, kajti človek vedno odlaga nakup oblačila, ki ga bo nosil doma. Če se bomo le odločile, da si bomo kupile ali izdelale jutranjo haljo ali pa blago, bomo pomislile: da bo blago toplo in ne kričočih svetlih barv. Kaj pa, če imate kak star plašč ali široko obleko, se vam zdi, da bi se dala lepo preurediti v haljo? Prav gotovo, seveda ne bo dolga, vendar kratka halja vam bo tudi precej odvrnila. Če je blago oguljeno, si ga lahko obarvate in videte boste, da trud ne bo zaman.

Predpasnik - tako potreben del ženske garderobe - naj bo tudi mikaven. Saj moramo biti tudi doma čedno oblečene in zato poskrbimo, da bo predpasnik solidno ukrojen. Posrečeni so kratki modni predpasniki, ki pokrivajo ves život. Pri izbiri vzorca pomislimo, kakšne so obleke, ki jih bomo nosile pod njim. Če so te

gladke in enobarvne, si prav lahko izberemo živahno pisano blago, če imamo pa črasto ali rožasto obleko, naj bo predpasnik enobarven.

Gledališka predstava

Gotovo me žene včasih potarnamo in zavidamo moškemu svetu, da imajo dosti manj dela z osebno garderobo. Vendar je že tako, če smo Evine hčerke se tega zavedajmo, in to vedno in vsepovsod. Gledališka večerna predstava. Mnogo je ljudi, vendar koliko je predvsem žena, ki s svojimi živopisnimi in športnimi oblačili prav žalijo slovesno gledališko vzdušje.

Kaj si res ne najdete 10 minut časa, da bi se pred obiskom gledališča primerno oblekle? Ne, nikakršne večerne toalete ni treba, le preprosto temnejše krilo in puli. Mislim, da si lahko tako oblačilo privoščijo prav vsaka žena.

Enostaven kostim lepo dopolnjuje karirasti telovnik. S takšnim telovnikom lahko tudi poživite stari kostim.

Da si bomo ohranili zdravo zobovje in zdravo ustno votlino, se bomo borili vsak dan proti nadlogi - zobnemu kamnu, ki povzroča razna obolenja, kot: različna vnetja dlesni, krvavitve iz dlesni, slab duh iz ust in tudi parodontozo.

Znano je, da ima več kot 80 odstotkov ljudi zobni kamen, torej so le redki tisti srečniki, ki so brez njega.

Nastajanje zobnega kamna je povsem normalen, fiziološki pojav, a posledice so vsekakor bolezenske. V vseh dobah človekovega življenja pa ne nastaja na zobeh samo zobni kamen, temveč tudi razne obloge. Barva oblog je različna, odvisna pa od bakterij, ki se jim pridružijo. Obloge se pojavljajo na zobeh vsak dan,

a posebno ponoči. Na robovih dlesni jih navadno opazimo zjutraj. Obloge so navadno bledorumenkaste, vlečljive in zaudarjajo. Zobozdravniki opažajo, da imajo tisti ljudje, ki hrano

ZOBNI KAMEN

dobro žvečijo in redno umivajo zobe dosti manj oblog, kot tisti, ki uživajo v glavnem mehko hrano in ne umivajo zob.

Bela obloga so dobra podlaga za nastajanje zobnega kamna, zato je važno, da že otroke

naučimo čistiti zobe, zvečer pred spanjem in zjutraj.

Največ zobnega kamna se nabere na mestih, kjer so izvodila žlez. Zato je predvsem ob spodnjih zobeh ob zobnem vratu, raste proti korenini in draži dlesen.

Proti zobnemu kamnu se najuspešnejše bomo s tem, da ga preprečujemo. Otroka moramo opozarjati na to, da bo hrano vedno dobro bra prežvečil. Z zvečenjem se otrokovi zobje avtomatično čistijo.

Vsaj vsako leto moramo iti na pregled k zobozdravniku, da nam mehanično odstrani zobni kamen, še preden se začno pojavljati posledice njegovca kvarnega vpliva.

Filmski

Francija

Najnovije odkritje znane odkrivavca francoskih filmskih zvezdic Rogera Vadima je Françoise Hardy. Pravi jo, da bo igrala v njegovem novem filmu »Grad na Švedskem«, ki ga bo začel snemati aprila.

Jean-Clude Brialy igra v novem filmu M. Bluwala »Karamboli« majhnega uradnika, ki rabi denar in hoče napredovati. Zato drugega za drugim odstrani svoje nadrejene in se na koncu znajde za — mizo generalnega direktorja ...

Anna Karina, ki so jo proslavili filmi moža Jeana-Luca Godarda (»Zenska je ženska«, »Živeti svoje življenje«), bo poleti nastopila v filmu »Pobožna«, ki ga bo režiral Jacques Rivette. Sedaj igra Anna isto vlogo v odrskem delu, ki so ga priredili po Diderotu na pariških odskih deskah.

Scenarist slovitega filma o divjem konju, ki se ne pusti ujeti, »Bela griva« Denys Colomb de Daunant je začel snemati film »Zver iz Vaccarèsa«. Scenarij za ta film je pisal štiri leta, snemanje pa bo trajalo predvidoma celo leto. Glavno vlogo v filmu igrajo Daunantov čuvaj Pierre Fontaine, njegov konj »Mesečina« in njegov pes.

Brigitte Bardot bo igrala glavno vlogo v novem filmu Jeana-Luca Godarda »Prezir«, ki ga bo ta posnel po romanu Alberta Moravie.

Italija

Emanuelle Riva igra z Ugom Tognazzijem glavno vlogo v filmu »Ure ljubezni«, ki ga režira Luciano Salce.

Damiano Damiani bo posnel film po romanu Alberta Moravie »Dolgčas«. V glavni vlogi bo igrala osemnajstletna Belgijka, ki pa je začela svojo kariero v Italiji: Catherine Spaak.

Vittorio de Sica bo režiral film »Včeraj, danes, jutri« s Sophia Loren in Marcellom Mastroiannijem. Marcello bo razen tega igral tudi glavno vlogo v filmu »Casanova« nadarjenega mladega režiserja Maura Belogninja.

Luchino Visconti bo v Franciji posnel film po drami »Šest oseb išče avtorja« Luigi Pirandella. Glavni vlogi bosta oblikovala Annie Girardot in Jean-Paul Belmondo. Visconti bo kasneje posnel tudi film po Camusovem »Tujcu«, v katerem bo verjetno nastopil angleški igralec Peter O'Toole, ki sedaj kandidira za letošnjega Oscara s svojo vlogo v »Lawrenceu Arabsem«.

Velika Britanija

Poznani angleški režiser Bryan Forbes bo za družbo »Paramount« posnel film »Levje srce« o angleškem državniku Winstonu Churchill, in sicer po njegovi avtobiografiji.

Združene države Amerike

Končan je prvi celovečerni film v Cinerami — »Osvojitev zahoda«. Režirali so ga John Ford, Georges Marshall in Henry Hathaway, v glavnih vlogah pa so igrali med drugim James Stewart, Gregory Peck, John Wayne in Henry Fonda.

James Mason bo v lastni produkciji posnel film »Mož krvi« po romanu španskega pisatelja J. L. Villalonge. V njem bo tudi igral glavno vlogo španskega uporniškega generala »El Campesina«. Snemali bodo v Južni Franciji. Razen Masona bo nastopila v dvojni vlogi njegove ljubice in njegove hčerke Italijanka Vigna Lisi.

Zahodna Nemčija

Nadja Tiller, Lilli Palmer in Bernhard Wicki igrajo razen Catherine Spaak in Vittoria Gassman-

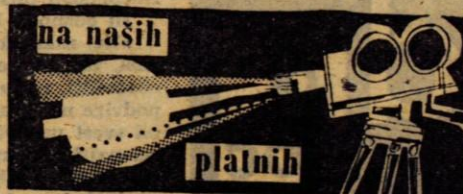

Leslie Caron je nazadnje posnela film »Soba v obliki črke L« z režiserjem Bryanom Forbesom, zanimivo delo o francoskem dekletu, ki zanosi in si poišče zatočišče v Londonu, ter o njenih dveh sostanovavcih — črncu in belcu (na sliki prizor s snemanja)

na v filmskem omnibusu igra vlogi male Hedwig »Ljubezni v zagati«, ki ga ge pa dvanajstletna Kjersti Dalby.

Novo
v ate-
ljejih

vrtiljak

»ZENE ČAKAJO« je eno zgodnejših del velikega švedskega režiserja Ingmarja Bergmana. V štirih zgodbah o zakonskih zgodah in nezgodah, ki jih pripovedujejo štiri žene, nastopajo med drugim Eva Dahlbeck, Gunnar Björnstrand in May-Britt Nilsson. Vsekakor vredno ogleda!

»RACIJA NA MAMILA« šteje med najbolj cenjena dela v priljubljenem žanru francoske kriminalke. Pod režijskim vodstvom Henrija Decoina so zaigrali Jean Gabin, Lino Ventura in Magali Noël. Igra Jeana Gabina daje filmu posebno privlačnost.

»PRIDI OČKA« poljskega režiserja Jana Batoryja je trpko delo o zamarnem otroku (ki ga odlično igra Janusz Pomaski), za katerega oče (Leon Niemczyk) in nihče drug nima nikoli časa. Vredno delo, ki opozarja na problem sodobnih zamarnjenih otrok!

Doma

V Piranu se je začela filmska snemalna sezona. Prispela je namreč avstrijska ekipa z mlado igravko Vivi Bach na čelu, da bi posnela zabavno-glasbeni film »Premišljanja o polnoči«, v katerem je Vivi Bach tudi koproducentka.

Zanimivosti

Nemška natančnost

Pri snemanju nove verzije »Beraške opere« je prišlo do nenavadne, toda za Nemce značilne nesreče. Ko so hoteli v nekem prizoru dobiti posebno ostro sliko Hildegarde Knef, ki igra v filmu vlogo Jenny, so merili razdaljo z metrom. Da bi bili popolnoma natančni, so ji namerili meter naravnost v oko — in nesreča je bila tu. Poklicati so morali celo zdravnika. Hildegarde je komentirala: »No, to je bil še en primer nemške natančnosti!«

V Berlinu bodo posneli film »Naslednja prosim!«. Vse zgodbe v tem filmskem omnibusu se bodo začele v ordinaciji zdravnika za ženske bolezni z besedami »Gospod doktor, dobila bom otroka!«

Martin Held in Liselotte Pulver bosta maja snemala v Španiji film »Štirinajsti zadetek« o industrijalcu, ki s svojo prikupno tajnico potuje v Madrid, ta pa mu tam uide z nekim domačinom. Režiral bo znani španski režiser Ladislao Vajda (»Potepuhi«).

Sovjetska zveza

Vateljevih »Mosfilma« snemajo nov umetniški film o Leninu — »Apasionata«, ki naj bi prikazal Leninov odnos do umetnosti. Scenarij se opira na spomine Maksima Gorkega in knjigo Herberta Welsa »Rusija v megli«. V vlogi Lenina nastopa Boris Smirnov, Gorkega pa igra Vladimir Jemljanov.

Norveška

Režiser Tancred Ibsen je po slavni drami svojega deda Henrika Ibsena posnel film »Divja raca«. V njem nastopajo številni priznani norveški gledališki

Športni filmi

Od 4. do 10. marca vrtijo v Cortini d'Ampezzo v okviru 19. mednarodnega festivala športnega filma najrazličnejše filme iz vseh športnih panog. Sodelujejo Avstrija, ČSSR, Finska, Francija, Italija, Japonska, Jugoslavija, Južna Afrika, Kanada, Nizozemska, Nemčija, Poljska, Romunija, Španija, Velika Britanija, Sovjetska zveza in Združene države. Slavnostni prvi večer je otvorila premiera filma »Moj najboljši prijatelj« Luisa Trenkerja. V tem filmu o dramatičnem vzponu v Eigerjevi steni nastopajo Tony Sailer, Luis Trenker in številni znani plezavci.

»Zahteva po redu in metodi je v tem primeru pri vas gotovo več ali manj predsodek, Poirot,« sem dejal. »To je pri vas že skoraj manija.«

»Aha, kaj pa šel« je odvrnil Poirot. »Nobena manija ni, priznam pa res, da morda dajem temu nekolično preveč važnosti! No, pa pojdimo dalje!«

Zločin v Churstonu mi je odkril malo novega. Imel smo smolo, zakaj pismo, ki je napovedovalo umor, nam je bilo dostavljeno šele z zamudo in nismo mogli ukreniti prav ničesar, da bi nesrečo preprečili, pač pa smo utegnili storiti izdatne ukrepe, ko nam je zločinec javil zločin D. ABC je uvidel, da ne bo mogel dolgo upati, da ostane skrit. Razen tega pa sem v tem trenutku naletel na sled svilenih nogavic. Jasno je bilo, da dosledno pojavljanje prodajavca svilenih nogavic v vseh krajih, kjer so se godili umori, ali vsaj v neposredni bližini, ne more biti slučajno. Mož z nogavicami je moral biti morivec. Popis, ki mi ga je o njem dala miss Greyeva, se sicer res ni posebej skladal s sliko, ki sem si jo ustvaril o morivcu Betty Barnardove. Potem je bil storjen četrti umor. Umorjen je bil George Earlsfield. Domnevalo se je, da ga je zločinec pomotoma zamenjal z Downesom, ki mu je bil po postavi podoben in je sedel v kinu zraven morivca. Zdaj pa se končno list obrne! Dogodki se postavijo po robu ABC, namesto da bi se zanj ugodno razvijali. Razkrijejo ga — najdejo in primejo. Zadeva je, kot pravi Hastings, končana. Vsaj kolikor prihaja javnost v poštev. Mož sedi za rešetko in pride, kolikor se da sklepati vnaprej, kasneje v Broadmoor, kjer bo ostal do smrti. Umorov po metodi ABC ne bo več! Konec!

Vendar ne zame! Jaz še vedno ničesar ne vem! Čisto nič! Niti zakaj in čemu? Pa še ena okolnost, ki moti: Mož ima alibi za noč, ko se je dogodil umor v Bexhillu.

»Da, to me že ves čas skrbi,« je pripomnil mr. Clarke.

»Tudi mene je že ves čas skrbelo, zakaj ta alibi se zdi, da je verodostojen. In vendar ne more biti pravi! S tem pa prihajamo do dveh zanimivih razmotrivanj, dragi prijatelj! Denimo, Cust je tri izmed teh umorov storil — A, C in D — storil pa ni umora B.«

»Gospod Poirot, nikakor ni —«

Z enim samim pogledom je utišal Margaret Barnardovo: »Tiho, gospodična! Resnico hočem! Laži sem siti! Recimo, da ABC drugega umora ni zagrešil. Storjen je bil v prvih urah 25., tedaj istega dne, za katerega je bil določen. Kaj pa, če ga je kdo prehitel? Kaj bi ABC v teh okoliščinah storil? Ali bi storil sam še en umor ali pa bi lepo mirno sedel in sprejel prvi umor kot tako rekoč grozotno darilo?«

»Gospod Poirot, saj to je fantastično! Vse te umore je moral storiti vendar en sam človek!« je dejala Margareta.

Ne da bi se ozrl nanjo, je Poirot nadaljeval: »Ta domneva ima določeno prednost — pojasnjuje namreč protislovje med pojavu Aleksandra Bonaparta Custa, ki nikoli v življenju ne bi hotel vzbuditi zanimanja pri kateremkoli dekletu in morivcem Betty Barnardove. Ze prej se je dogodilo, da so ljudje, ki so se ukvarjali z mislimi na umor, izkoristili umore drugih ljudi. Tako je znano iz zgodovine kriminologije, da npr. »Jack Razparač« ni zagrešil vseh umorov, ki so mu jih pripisovali — toda tu sem naletel na nepremagljive težkoče.

Do umora v Bexhillu ni o ABC umorih bilo v javnosti ničesar razglašene. Umor v Andoveru je vzbudil le malo pozornosti. Odprtega voznega reda v časopisu sploh nismo omenjali. Iz tega sledi, da je morivec Betty Barnardove moral vedeti za gotova dejstva, ki so bila znana le nekaterim redkim ljudem, tako npr. meni, policiji, nekaterim sorodnikom in sosedom mrs. Asherjeve. Stal sem kot tele pred novimi hlevskimi vrati.

Tudi mi vsi smo gledali debelo, kot da smo mi sami v takem položaju. Ne da bi si znali pomagati, smo strmeli v Poirota.

Zamišljeno je rekel Donald Fraser: »Policisti so tudi ljudje. Razen tega so navadno tudi še lepi možje. Mogoče kdo izmed njih —« prenehal je in pogledal vprašujoče Poirota.

Poirot je zmajeval z glavo. »Ne, zadeva je bila enostavnejša. Rekel sem vam že, da se je pojavila okoliščina, ki jo je bilo treba razmisliti: Denimo, da Cust ni bil morivec Betty Barnardove, da jo je umoril nekdo drugi. Ali ne bi mogel oni drugi storiti tudi vseh drugih umorov?«

»Toda saj to vendar ne gre skupaj!« je vzkliknil Franklin Clarke.

»Ne? Tokrat sem storil to, kar bi bil moral najprej storiti. Proučeval sem pisma, ki sem jih prejel, s čisto drugega, novega vidika. Od vsega začetka sem imel občutek, da pri njih nekaj ni v redu, prav tako kot strokovnjak ve, da slika ni pristna... Brez vsakega obotavljanja sem domneval, da piše pisma blazen človek. Zdaj pa sem jih preveril še enkrat in — prišel do popolnoma drugačnega zaključka. Kar pri njih ni bilo v redu, je bilo to — da jih je pisal normalen človek!«

»Kaj?« sem vzkliknil.

»Da, tako je! To je bilo tisto! Bila so ponarejena, kot je ponarejena slika — bila so potvorba! Biti bi morala taka, kot da jih je pisal blaznež, blazen morivec, v resnici pa niso bila taka!«

»Saj to vendar vse skupaj nima nobenega smisla!« je spet poudaril Franklin Clarke!

»O, pač! Le poudariti je treba! Kakšen smisel naj bi imelo pisati taka pisma? Usmeriti pozornost na pisca in na umore? Po pravici povedano se je v začetku res zdelo, kot da vse skupaj nima nobenega smisla. Potem pa se mi je posvetilo! Da bi usmeril pozornost na več umorov — na skupino umorov... ali ne pravi veliki Shakespeare: Zaradi dreves se ne vidi gozda?«

Nisem se potrudil, da bi popravljaj Poirotove literarne reminiscence, pazil sem le na to, da sem sledil njegovim izjavam. Medlo razumevanje se je že pokazalo.

Poirot je nadaljeval: »Kje je iglo najteže opaziti? V bližini za igle! Kdaj opazite umor najkasneje? V celi vrsti umorov. Opraviti sem imel z neverjetno prebrisanim, domiselnim morivcem — z lahkomišelnim in drznim igravcem! Nikakor mr. Cust! Ta bi umorov nikakor ne mogel storiti! Ne, morivec je bil čisto drug človek! Druge vrste človek — v njem je tičalo mnogo deškega — Mislimo le na pisma fanta, ki obiskuje šolo in pa vozne rede; bil je to mož, ki ugaja ženam, ki mu za človekovo življenje ni mnogo in ki je pri enem teh umorov moral biti glavna oseba! Če je kdo umorjen, kakšna vprašanja zastavlja policija pri tem? Kdo je imel priliko storiti zločin? Kje so bili v času umora vsi tisti, ki prihajajo v poštev? Kaj je bil nagib? Kdo je imel koristi od umora? Ko je jasno, zakaj je bil umor storjen in kdo je imel priliko za vse to — kaj bo ukrenil morivec, preden stori svoje dejanje? Ustanovil si bo svoj alibi — to se pravi, operiral bo s časom. Toda to je vedno tvegano! Naš morivec se je kril na veliko bolj premeten, pa tudi fantastičen način! — Ustvaril je blaznega morivca...«

Treba mi je bilo le ozreti se bolj natančno po osebah pri teh umorih, pa sem naletel na domnevnega morivca. Andover? Najbolj sumljiv je bil Jean Asher, toda nikakor si nisem mogel misliti, da bi bil on take vrste človek, ki bi bil

zmožen takih metod pri umoru. Bexhill: Donald Fraser bi morda utegnil priti v poštev. Dovolj razumen je in spreten in metodično zna misliti. Toda njegov motiv bi bila lahko kvečjemu ljubosumnost, ta pa nikoli ne kuje načrtov na daljše razdobje! Razen tega sem zvedel, da je imel letni svoj dopust v prvih dveh avgustovih tednih in zato je bilo neverjetno, da bi bil v zvezi z umorom v Bexhillu. Zdaj pa preidimo k umoru Churstonu, tu pa se naenkrat znajdemo na dokaj trdnějšíh tleh!

Sir Carmichael Clarke je bil sila bogat mož. Kdo bi dedoval za njim? Užitek od premoženja bi imela njegova žena — bolnica na smrtni postelji — dokler je živa, potem pripade premoženje njegovemu bratu Franklinu. Poirot je počasi obrnil glavo, dokler se njegov pogled ni srečal s Franklinovim pogledom. Potem pa je Poirot nadaljeval: »Popolnoma prepričan sem bil, da je moje mišljenje pravilno! Mož, ki sem si ga zamišljal v svojih skritih razmišljanjih, je bil natančno tak kot mož, ki sem ga osebno poznal. ABC in Franklin Clarke sta bila isti tip! Drzni, pustolovski značaj, navajen potikanja po svetu, z ljubeznijo do Anglije, ki se je izražala čisto na rahlo v posmihanju inozemcem. Privlačno, neprisljano obnašanje — nič lažjega za takega moža navezati stike z natakarcio. Smisel za tabelarične načrte — saj je enkrat celo vprično nas sestavil seznam — deška miselnost v njegovem značaju — Lady Clarkejeva je to omenila in sam je priznal, da ljubi Julesa Verna — prav nič več nisem dvomil: ABC — mož, ki je pisal pisma, mož, ki je moril ni bil nihče drugi kot — Franklin Clarke...!«

Sedeli smo kot kipi, nezmožni, da bi se kdo ganil. Clarke pa je bruhnil v krah! »Genialno, ha, ha! Res, genialno! Kaj bomo pa počeli z našim prijateljem mr. Custom? S tistim Custom, ki so ga ujeli skoro? Kam bomo dejali krvavi njegov suknjič in nož, ki ga je skrli? Saj je res, da taji, toda...«

»Motite se, saj priznava,« mu je padel Poirot v besedo.

»Kaj?« je vzkliknil Clarke, zdaj v resnici presenečen.

»O seveda! Komaj nekaj besed sem spregovoril z mr. Custom, že sem vedel, kako v svoji zmedenosti misli, da je res on morivec.«

In gospodu Poirotu niti to ni dovolj?«

»Ne, zakaj ko sem videl mr. Custa, sem spoznal, da on ne more biti morivec. Ne zna se obvladati, nima odločnosti, niti poguma za take podvige niti glave za take načrte! Ves čas sem si bil svest morivčeve dvojnosti, le tega nisem mogel najti, v čem obstaja. Ko pa sem spoznal, da gre za dve osebi, sem si bil na jasnem. Ena izmed obeh oseb je bil morivec sam — zvit, domiselni, drzen — in domnevni morivec — omejen, neuravnovešen in podvržen vplivom. Da — podvržen vplivom, to je beseda, ki je rešila uganko mr. Custa. Ni vam bilo dovolj, Franklin Clarke, da ste si izmislili serijo umorov, da bi z njimi odvrnili pozornost do enega samega umora — imeti ste morali še nekoga, ki naj bi vam držal »štreno«, kot se reče. Tega pa ste se domislili, ko ste v londonski obedovalnici slučajno naleteli na tega prismojenega ptiča z visokoletečimi imeni. Razmišljali ste prav o načinu, kako spraviti s poti svojega brata.«

»Res, čemu neki?«

»Ker ste bili v skrbeh za svojo prihodnost. Ne vem, mr. Clarke, ali ste se zavedali, kako zelo ste mi igrali v roke, ko ste mi pokazali pismo svojega brata. V njem je dokaj jasno izdal čustva za miss Grey. Morda so bila očetovska — morda, ne vem — morda si jo je raje zamišljal v tej luči. Vsekakor ste se zbalili velike nevarnosti, da se ne bi vaš brat po smrti svoje žene poročil z lepo, mlado deklico. In vaš strah pred takim razvojem zadev je bil tem bolj utemeljen, ker ste spregledali miss Greyevo. Najbrž ste dober, čeprav nekoliko ciničen poznavavec ljudi. V miss Greyevi ste spoznali — vseeno je, po pravici ali ne — rafinirano, mlado damo, ki bi nedvomno z obema rokama zagrabila za priložnost postati lady Clarke. Vaš brat je bil zdrav, krepak mož, ki se je lahko nadejal potomstva in vaši upi, da bi za njim dedovali, bi se v tem primeru razblinili v nič. Medtem ko ste razmišljali o najrazličnejših načrtih, ste — kot že rečeno — naleteli na mr. Custa in ste se nečesa domislili.

KRATKO - ZANIMIVO

UDOMACENA ZELVA

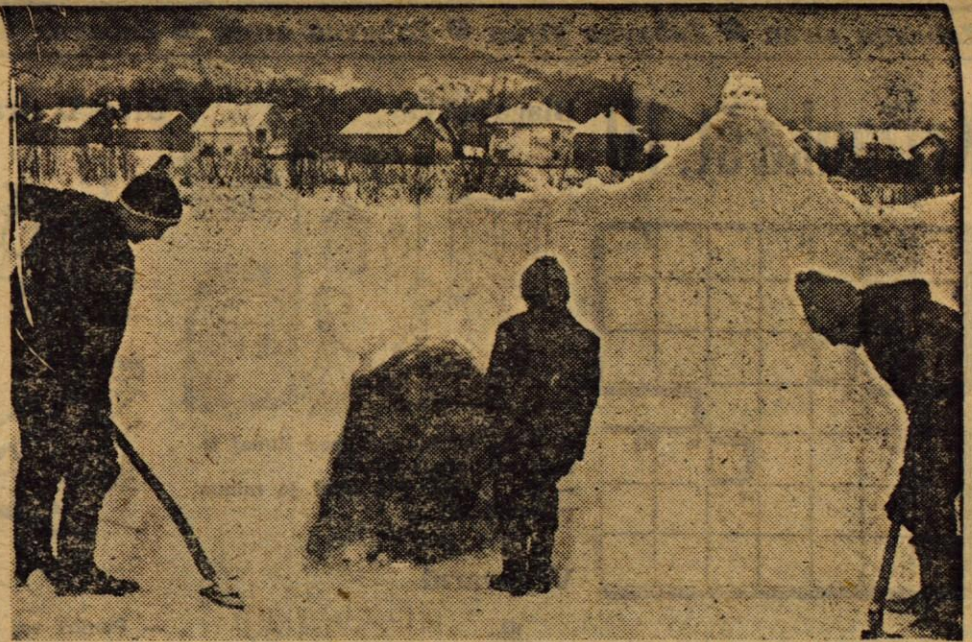
● Nekje v Angliji imajo udomačeno želvo, ki je imela na oklepu napisan naslov svojega lastnika. Lepega dne je pobegnila. Našli so jo po dveh letih in jo vrnilo lastniku. V dveh letih je prehodila 385 kilometrov.

VID PONOČI

● Človek vidi ponoči tako kot sova, a štirikrat slabše kot mačka. Vendar podnevi vidi mačka celo slabše od človeka.

EIFFLOV STOLP

● Lansko leto je Eifflov stolp v Parizu neke noči doživel nenavaden napad: v njegove reflektorje se je zaletelo na tisoče škorcev. Velika vročina, ki jo izžarevajo reflektorji, jih je umorila in popadali so po Marsovem polju.

8. marec - dan žena

Tudi delovne žene imajo vsako leto svoj praznik. Vce-

med narodnoosvobodilno borbo, žene, ki delajo v tovarnah, uradnih in šolah, bolnicah in vaših mater — ki skrbijo za vas vsak dan.

Pionirji po vsej Gorenjski so ta dan prav lepo počastili. Naučili so se pesmic in igrice za prireditve. Prav pionirji so bili prvi, ki so se spomnili naših žena in jim prinesli cvetlice in daril in jim s tem pokazali, kako so jim hvaležni!

**mlada
rast**

raja, osmega marca smo se spomnili vseh partizanskih mamic, žena, ki so se borile

Južno vreme je sneg tako spremenilo, da otroci sedaj lahko oblikujejo iz njega najrazličnejše utrdbe in zaklonišča. Na sliki skupina otrok pred svojimi utrdbami v Bitnjem

Zamotan pravni spor

Grški filozof Protagoras je imel z enim izmed svojih učencev pravni spor, ki je ostal slaven v zgodovini. Po učeval je namreč nekega Atenca v pravnstvu. Pogovorila sta se tako, da mu bo plačal učenec drugo polovico nagrade za pouk šele takrat, ko bo imel pred sodiščem svoj prvi uspeh. Plačilu druge polovice nagrade pa se je odtegnil zviti Atenec tako, da se po končanem pouku sploh ni več ukvarjal s pravnštvom, torej tudi nobene pravde ni mogel dobiti ne izgubiti.

Protagoras je grozil Atencu s tožbo in je utemeljeval

svojo namero takole: Učenec mora nagrado plačati, pa naj razsodi sodišče kakorkoli. Če sodniki sprevidijo, da ima prav, on — Protagoras, bo moral učenec plačati. Če spoznajo, da on — Protagoras nima prav, potem mora učenec

tudi plačati, ker bo s tem dobil svojo prvo pravdo.

Do tožbe pa ni prišlo. Zviti učenec je namreč dokazal, da bi učitelj nikakor ne mogel uspeti. Kako neki je prepričal Protagoro?

Požig vasi Gozd

Meseca julija 1944 so Nemci in belogardisti obkolili vas Gozd. Bilo je zjutraj. Partizani so se spoprijeli z njimi, toda premoč jih je prisilila, da so se umaknili. Z domačini so okupatorji grdo obračunali. Tudi s Pinčevimi, kjer je doma moj oče. Hišo so jim zažgali in hoteli so požgati tudi moje domače. Toda komandant je odločil, da bodo drugače obračunali z njimi. Odvedli so jih. Spotoma so zajeli še aktivistko Katarino in jo takoj ustrelili. Ob tej priliki sta stari oče in stric Nemcem ušla izpred nosa. Zatekla sta se k partizanom. Stare mamo in dve

očetovi sestri pa so odpeljali v internacijo.

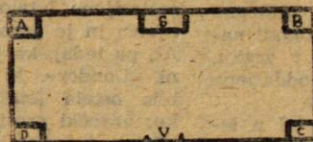
To mi je pripovedoval oče.

Tonček Zaplotnik,
5. razred osnovne šole Preddvor

Razdelitev zemljišča

Tu vidite načrt nekega pravokotnega zemljišča, ki je obdan z zidom in ima samoo vhsad V. V kotih stajе hiše štiri otrok A, B, C, D, v sredini pa hiša staršev S. Oče bi rad zemljišče tako razdelil, da bi vsak obdržal kos zemlje pri svoji hiši. On sam obdrži štiri šestnajstine, vsak otrok pa tri šestnajsti-

ne. Deli, ki jih dobe otroci, niso samo enako veliki, ampak imajo tudi enako obliko. — Kako je razdelil zemljišče?

Vozli in vozlički

Včeraj se je Peter med svojimi tovariši pri tabornikih učil, kako se vežejo vozli — mornarski, holandski, gozdarski in mnogi drugi. Nekateri med njimi so težki in ni se jih mogel takoj naučiti. Bal se je, da jih ne bi že naslednji dan pozabil in vse do doma je prepletal prste, da ne pozabi giba, ki je potreben, da naredi voz. »Peter, dovolj si se naspal« reče mama. »Zakaj me budiš? Pogledj skozi okno. Mrak je. Se dani se ne.« reče Peter zaspano. »Ni, ni. To misliš le ti. V tvoji sobi, bo tako tudi sredi poldneva.«

»Kako to?« je dejal deček začudeno in razprl oči.

»Se vprašaj! Raje mi povej, kako naj potegnemo vrv in razmaknem zaveso. Zaradi

tvojih vozlov in vozličkov, ki si jih sinoči zavezal, ne morem spustiti dneva v sobo. Vozli ne gredo skozi obročke na zavesah!«

Za smeh

KRIŽARŠKE VOJNE

»Kdaj je bila druga križarska vojna?« vpraša učitelj. »Po prvi.« odgovori Miha. »No in prva?« »Pred drugo.« se izmakne Miha.

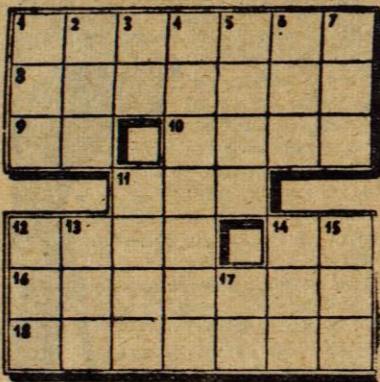
ROSA

»Kdo mi lahko pove,« je vprašal učitelj, »odkod pride rosa?« Ves razred molči. Tedaj vstane Matjaž in reče: »Verjetno se zemlja tako hitro vrti, da se spoti.«

NOVAKARIJ

Križanka št. 10

Vodoravno: 1. gora nad Cerkljami — znana izletniška točka, 8. ravan, 9. avtomobilska oznaka Islanadije, 10. snov, materija, 11. del imena znanega afriškega voditelja (Mamadu), 12. zabuhlina, 14. avtomobilska oznaka Murske Sobotne, 16. stopnja tiskarskih črk, 18. vrsta želve.

Navpično: 1. življenjska tekočina, 2. etiopski knez, 3. začetnici prvega slovenskega pesnika, 4. kemijski element, 5. naj živi! (it.), 6. glavni števniki, 7. nekdanji vladar v Rusiji, 11. slovenski dnevnik, 12. do dna!, 13. dolina, 14. hladno orožje, 15. poželenje, 17. predlog.

Rešitev križanke št. 9

Vodoravno: 1. celesta, 7. etapa, 8. lara, 9. ir, 10. epizoda, 12. SA, 13. oven, 14. ideje, 15. abranek.

V PITOMNIKU ČAKAJO RANJENCI...

Ležali so na starih plaščih, raztrganih odevih, nekateri na slamni. Vsi so tičali v velikih papirnatih vrečah. Nekje v kotlu so našli zalogo teh vreč pa se je nekdo domislil, da je papir slab prevodnik toplote in tako so zdaj ležali ranjenci v teh vrečah kot blago, ki je pripravljeno za tovar, s strelj

Bitka na Volgi

skozi pljuča, s strelj v glavo, v trebuh, ranjenci, ki so jim odrezali roke, noge. Dva velika sanjnetna šotora sta jih bila polna, okrog njiju pa so v vrstah čepeli tisti, ki v šotoru niso našli prostora in so čakali, da jim umrli naredo prostor. Vse je čakalo na

Blagajniška

— Kako hladno je zopet! Zunaj je najmanj minus deset!
— To ni nič. Pri meni je minus pol milijona!

V kavarni

— Ne, ne bom sedel. Dovolj mi je očitanja, da vedno posedam po kavarnah!

Popravilo na cesti

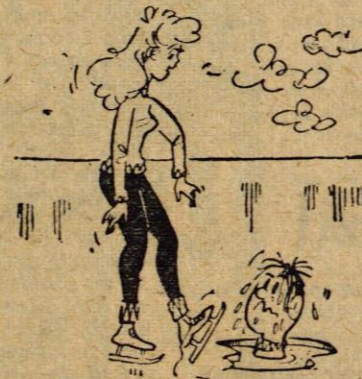
— Ze gre! Ze gre! Res, Stefan, pravi mojster sil!

Otroški strah

— Pomiri se, pralnega stroja nisimo kupili, da bi ti z njim umivali vrat

Na drsališču

— Zavežite mi prosim čevlje

letalo, ki bi jih odpeljalo v zaledje, v življenje — toda letala ta večer ni bilo. Vsi tisti, ki so na svojih papirnatih vrečah imeli pripete listke z zdravnikovo diagnozo — listek je veljal kot vozovnica za polet — so nestrpno obračali glave in prisluškovali napeto, kdaj bo zabrnelo v zraku, toda tišina je motilo le oddaljeno gremenje sovražnih topov.

Prejšnji večer je priletel z letalom v pomoč mlad zdravnik. Zdaj se je razgovarjal s štabnim zdravnikom dr. Strasserjem. »Povejte mi no, gospod kolega, zakaj ste v zadnjih dneh pošiljali z letali v zaledje toliko mrtvecev, saj vidim, da imate tu ranjencev na pretek in ti imajo vendarle prednost pred mrtvimi?« »Kaj pravite? Kako? Mrtvece da sem pošiljal? Se vam blede? Niti enega mrtvega nisem poslal! Saj bi to bilo blazno, neodgovorno, ko pa je tu toliko...« »No, pa vendar... Na letališču Tazinskaja so venomer pristajala letala z mrtvimi v trupu...« Strahotna slutnja se je vzbudila dr. Strasserju: Seveda! Tako je! Ranjenci z ranami na glavi in s strelj skozi pljuča ne preneso nenadne spremembe zračnega pritiska in letala se strmo

dvignejo na 3000 m ali še čez, da bi se izognila obstreljevanju. Ves trud, vsa skrb, zastoj! Občutek strašne potrnosti se je vselil zdravniku v srce, prav tako kot vselej tedaj, kadar je slišal, da je bilo sestreljeno letalo, natrpano z ranjenci in je goreče padlo v stepe. Ali pa tedaj, ko je priletel ogromni »Condor«, ki so proti njemu bila ostala letala na aerodromu kot vrabčki proti orlu. Najprej so gledali, kako so iz ogromnega trupa izlagali velikanske količine hranil in sanitarnega materiala, potem pa so pohiteli, da so znosili ranjence k trupu. Ves veliki sanitetni šotor je lahko izpraznil in tako naredil prostor za ostale ranjence, ki so prezebali zunaj. Kar 150 jih je naenkrat sprejel ogromni trebuh Condorja. Položili so jih kar na aluminijasta tla trebuha, drugega ob drugim — eno, dve uri bodo že strpeli, potem bodo pa rešeni najhujšega trpljenja. Velikanske oblake snega so dvignili štirje propelerji v zrak, ko se je Condor pognal po vzletišču, nato se je težko dvignil za deset, za dvajset metrov, potem pa je krenil sirno navzgor, toda v tem trenutku se je nagnil in nato z vso ogromno težo zgrmel na tla.

Horoskop

Velja od 9. do 16. marca

OVEN (21. 3. — 20. 4.) — S pravočasnim posegom v neko vzgojno vprašanje preprečiš precejšnje neveselosti. Z bahavostjo podreš idealne načrte, vendar ti prijateljica pomaga. Sreča pri igri. Obisk.

BIK (21. 4. — 20. 5.) — Neka novica te močno vznemiri. Spoznaš, da je rešitev tvojih problemov samo v tvojih rokah in da zanašanje na druge terja prevelike obresti. Previdnost — nekdo pripravlja maščevanje! Pismo te razvedri. Obisk.

DVOJČKA (21. 5. — 20. 6.) — S težavo prideš do spoznanja, da sumničenje in zaletavost neko osebo samo odbijata, ki je sicer rada v tvoji bližini. Živce umiriš v nepričakovano prijetnem razgovoru. V družbi se uveljaviš.

RAK (21. 6. — 22. 7.) — Neprijetne novice v zvezi z nekim prijateljem. Kratkotrajni spor z nekim sodelavcem v tvojo korist. Dragi osebi zaupaš, več, kot je treba, leta pa bo višek zlorabljal. Nemirne sanje.

LEV (23. 7. — 22. 8.) — Nekdo bo podprl tvoje osebne težnje. Pri reševanju delikatnega vprašanja posušaj svojo vest. Privošč si počitek in pazi na svoj vid.

DEVICA (23. 8. — 22. 9.) — Nepričakovano srečanje z že skoraj pozabljeno simpatijo te vrže s tira. Možnost postranskega zaslužka in razveseljiv telefonski pogovor. Z nedeljskim izletom se uredijo problemi na čustvenem področju. Obisk in pismo.

TETNICA (23. 9. — 22. 10.) — Obisk prijateljev te spravi v malenkostno zadrego. Srečaš osebo, ki ti zaupa svoje tajnosti. Razmere v poklicnem delu se zboljšajo. Pazi na zdravje.

SKROPIJON (23. 10. — 22. 11.) — Razgovor bo imel prijetne, dolgoročne posledice. Vznemirljiva novica ti je odprla oči, denarnico pa zaprla. Možnost spora z drago osebo zaradi ljubosumnosti.

STRELEC (23. 11. — 22. 12.) — Lahkomiselno sklenjena kupčija se maščuje z obrestmi. Zaradi uspehov na sentimentalnem področju intenzivna akcija škodoželjnih. Pismo neke osebe ti vrne samozavest. Srečni dan — torek.

KOZOROG (23. 12. — 20. 1.) — Ugodne novice na poslovnem področju. Naglim spremembam v ljubezenskih zadevah ne boš kos. S »konjičkom« se uveljaviš. Spor v družini izgleda.

VODNAR (21. 1. — 19. 2.) — Prijetne ure z osebo, ki te ima rada pokvariš s čudaškim obnašanjem in pretiranim sumničanjem. V poklicnem delu se z odločnostjo uveljaviš. Nasedeš neutemeljenim govoricam. Družinske skrbi.

RIBI (20. 2. — 20. 3.) — S svojo trmoglavostjo občutljivostjo dosežeš zaželjeno. Delovne obveznosti se bodo nepričakovano pomnožile. Nekdo si želi tvoje bližine. Naporna nedelja, zadoščanje šele v četrtek.